

BOEKBEoordeling 1970

Soms denk je wel eens, dat ons leven en onze manier van werken van tradities en gewoonten aan elkaar hangt. Bij nadere beschouwing valt dit meestal nog wel een beetje mee, maar overigens is het ook niet zo'n ramp, dat bepaalde tradities zich een schijnbaar blijvende plaats hebben veroverd. Het gaat er maar om of zo'n traditie zinvol is. Iets alleen maar blijven doen, omdat dit in het verleden ook gebeurde, heeft niet zoveel zin. We zullen ons er telkens rekenschap van dienen te geven of het zin heeft een bepaalde traditie te handhaven. Daar kunnen heel slechte gewoonten in stand gehouden worden en er kunnen goede gewoonten nagelaten worden. Ook bij de viering van het Kerstfeest hebben we met allerlei tradities te maken, die zich nog al laten gelden en waar niet zo gemakkelijk mee gebroken wordt. Wel blijft het natuurlijk van belang, dat we ons er op bezinnen of we de viering van een dergelijk belangrijk feest op de oude voet voortzetten of dat er nieuwe wegen bewandeld zullen worden, waardoor beter uit de verf komt waar het op dit feest om gaat. Want daar zullen we ons vanzelfsprekend aan storen, wat bevordert de rechte viering van het Kerstfeest, in dit verband met de kinderen op de Zondagschool.

* * *

Voor de kinderen is het steeds opnieuw een gebeurtenis van betekenis. Juist op de Zondagschool leven we er de laatste maanden van het jaar naar toe. In december wordt nog al wat tijd ingeruimd voor het goed leren zingen van bepaalde Kerstliederen en in wat we vertellen wordt ook de aandacht gericht op het grote gebeuren in de volheid des tijds toen het de Heere God behaagde Zijn Zoon te zenden naar de aarde. Hierbij zullen we er terdege op letten wat dit alles te betekenen heeft voor ons mensen, ook in ons jonge leven.

Kerstfeest wordt op allerlei manier gevierd, het heeft een bepaalde klank gekregen en zich een plaats veroverd in ons volksleven zonder dat het eigenlijke van dat wat de Bijbel ons vertelt nog in belangrijke mate meespreekt. En daar dienen we in de allereerste plaats volop oog voor te hebben. Kerstfeest heeft met de Heere Jezus te maken, met de geboorte van Hem, die gekomen is als een Zaligmaker van zondaren. Het mag nog zo gezellig en sfeervol zijn een bepaalde Kerst-entourage aan te brengen in je woning of in zalen, maar dit alles is van nul en gener waarde als niet het Kind Zelf in het middelpunt staat. En hiervan spreekt het Evangelie-verhaal wel heel erg duidelijk, dat dit geboren Kind gekomen is om de zonde op te ruimen, mensen met God te verzoenen en te verlossen uit alle macht en heerschappij van de duivel. Dit zullen we centraal stellen in de viering van het Kerstfeest met de kinderen.

Tot de tradities met betrekking tot de viering van dit Kerstfeest met de kinderen van de Zondagschool behoort het geven van een Kerstboekje. Tegen deze gewoonte is bepaald niet veel in te brengen. Ik acht het een zinvolle bezigheid. Ook krijgen de kinderen allerlei andere zaken mee, hiertegen zou niet ten onrechte meer bezwaren ingebracht kunnen worden. Maar terdege zinvol lijkt mij het meegeven van een boekje. Hierbij zullen we er echter voluit rekening mee houden, dat we zo'n boekje geven bij gelegenheid van het vieren van de gedachtenis van de geboorte van de Heiland, van Zijn komen uit de hemel naar de aarde om de schuld voor Zijn rekening te nemen en alles te doen tot behoud van zondaren. Hiervan zal dus ook iets uit dienen te komen in het boekje, dat we bij deze gelegenheid aan de kinderen meegeven. Het is heel wat anders op een verjaardag van een kind een boekje te kopen en te geven of op de Kerstfeestviering een boekje te geven. In dit laatste geval zal er iets van het Kerstfeest, iets van de Bijbelse boodschap, die het vervolg is van het Kerstfeest, dienen door te klinken. En daar krijgen we de nodige moeilijkheden mee. Want het lijkt niet erg meer te lukken om dergelijke boekjes, die voor ons goed bruikbaar zijn, op de markt te brengen. Hebben we ook hierin iets te zien van de verschraling van het geestelijk leven?

* * *

Ook dit jaar zijn verschillende commissies bezig geweest om zich een oordeel te vormen over de Kerstboekjes, die de uitgevers in de handel gaan brengen. We zijn deze uitgevers bijzonder erkentelijk voor hun medewerking om deze boekjes ons toe te zenden. En niet minder de verschillende commissies voor al het werk, dat zij er aan gedaan hebben om deze recensies in ons blad te krijgen. Daar zit heel wat arbeid aan vast. Het zit ons dit jaar ook niet zo erg mee, want het lijkt ieder jaar moeilijker te worden om op tijd met deze boekjes klaar te komen. Ze schijnen steeds later verzendklaar te zijn, zodat het ons onmogelijk is om alle recensies in het novemnummer van ons blad op te nemen.

Toch is er ook dit jaar vroeg genoeg aan de uitgevers gevraagd om wat tijdig deze boekjes toe te zenden. Maar dat zal wel op onoverkomelijke bezwaren gestuit zijn. In elk geval zijn we later met onze boekbeoordeling dan andere jaren. Traag is de toezending op gang gekomen. En zoals het er nu uitziet bij het schrijven van dit stukje, zit het er niet in, dat er zoveel nieuws aan de markt zal komen, wat goed bruikbaar is voor de uitdeling bij gelegenheid van het Kerstfeest.

Toch willen we er nog eens zeer nadrukkelijk de aandacht op vestigen, dat er grote behoefte is aan boekjes met een goede inhoud. Boekjes die vlot

geschreven zijn en de aandacht van de kinderen boeien. Maar dan toch ook zo, dat er een godsdienstige strekking in het verhaal zit. Dit mag niet iets opgelegds zijn. Men moet vooral zijn toevlucht in deze niet zoeken in een genre, waarin allerlei stukken van preken staan, vaak in bewoordingen en dogmatische termen, waar misschien heel wat ouders ook de handen vol aan hebben om aan de kinderen duidelijk te maken wat er mee bedoeld wordt. We willen graag boekjes, die voor kinderen zijn geschreven en afgestemd zijn op de godsdienstige ontwikkeling van een kind en graag door de kinderen gelezen worden. Het kan niet eenvoudig genoeg, maar wel zullen we er zorg om hebben, dat zo'n boekje een boodschap nalaat voor onze kinderen. En daarbij dienen we de Bijbelse boodschap voluit door te laten klinken. Ook de uitgevers dienen er zorg aan te besteden, dat Zondagsscholen, die dergelijke boekjes graag willen uitdelen, aan hun trekken komen.

* * *

De commissies hebben hun best gedaan om zo goed en zo eerlijk mogelijk hun beschouwingen en beoordelingen te geven over de gepresenteerde

boekjes. Het zal altijd wel zo blijven, dat er verschil in waardering blijft bestaan. We hebben het gevaar voor eenzijdigheid zoeken op te vangen door in iedere commissie drie personen te plaatsen, die onafhankelijk van elkaar een beoordeling geven, waarbij de eind-redactie door de voorzitter van zo'n commissie wordt vastgesteld.

* * *

Graag wil ik nogmaals allen heel hartelijk dank zeggen voor de tijd hieraan besteed. We stellen het als bestuur op hoge prijs, dat nimmer tevergeefs op velen een beroep gedaan wordt dit werk in het belang van onze Zondagsscholenbond te doen. Ik hoop van harte, dat men op de verschillende Zondagsscholen er gebruik van zal maken en dat zo deze beoordeling nog van nut zal zijn bij het moeilijke werk om passende boekjes voor de kinderen uit te kiezen. Ook hierbij wens ik allen, die hierbij betrokken zijn, wijsheid en tact toe. Van harte hoop ik, dat er door deze boekjes iets mee mag gaan in het leven van de kinderen, waardoor de boodschap van het Evangelie in de Bijbel niet op een afstand blijft van deze kinderen. V.r.

Uitgaven van Uitgeverij G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk

LEKKERE AUTOOTJES, door C. J. van Doornik-Lengkeek
Aantal bladzijden 22, 1e druk, prijs f 1,05 gebonden in slappe omslag, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Hans' vader is bakker. Hij moet een doos snoep naar de kleuterschool brengen. Hans doet de snoep in een schoendoos en stopt zijn autootjes in de mooie doos, die dan op 't feest terecht komt. Hans' vader ontdekt 't echter juist op tijd.

Met tekening kerstboom.

Conclusie: Weinig opvoedkundige waarde. Slechts een oppervlakkig verhaaltje.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HET VROLIJKE KERSTFEEST VAN JOES EN JANNEKE

door S. A. Gerkema-Lijklema.

Aantal bladzijden 24, 1e druk, prijs 1,05, in slappe omslag, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Juf vertelt een kerstverhaal en besluit met de opmerking, dat we daarom elkaar met kerst iets mogen geven. Joes en Janneke spelen nu samen Jozef en Maria en geven een ziek meisje een hondje en een arme boer een biggetje. Dit verzoent ook twee burens nog met elkaar.

Conclusie: Van het eigenlijke kerstverhaal komt niets terecht. Het is wel een kinderlijk en lief verhaal. Verrassend gevonden en prettig verteld. Maar daarom nog niet geschikt voor uitdeling op het kerstfeest. Vanwege de eerste opmerking kunnen het daarom maar matig aanbevelen.

HET GAT IN DE HEG

door W. G. v. d. Hulst
Aantal bladzijden 30, 13e druk, prijs f 1,40 gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Op weg naar school kruipen 5 kinderen elke dag door een gat in een heg over het erf van vrouw Booi, die een ongelukkig dochttertje heeft. Ze nemen dit meisje mee naar school na beloofd te hebben heel goed voor haar te zullen zorgen. Maar afgeleid door de muziek van de soldaten

vergeten ze dit meisje, waardoor ze onder een paard terecht komt.

Conclusie: Heel boeiend en smakelijk weet van der Hulst te vertellen voor de kleintjes. Ook heeft dit boekje een goede strekking. Als we onze beloften niet houden, zondigen we tegen de Heere.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HET EZELTJE ZONDER NAAM

door G. M. v. d. Berg-Akkerman

Aantal bladzijden 36, 1e druk, prijs f 1,50 gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—9 jaar.

Inhoud: Bij de geboorte van Christus is een ezeltje aanwezig. Van daaruit beweegt zich het verhaal naar Spanje, waar een gezin ezels houdt. Hier worden aanknopingspunten in gevonden met enkele bijbelverhalen, waarin een ezel een rol speelt.

Conclusie Niet zo geslaagd, dit soort lektuur ligt ons niet zo.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

SAMBI

door A. van Vliet-Ligthart Schenk

Aantal bladzijden 42, 1e druk, prijs f 1,75 gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 6 à 8 jaar.

Inhoud: Een klein hondje Sambi wordt door Karel aan Julia verkocht. Hondje bijt een en ander stuk. Gaat mee boodschappen doen, gaat mee als de familie met vakantie gaat, kruipt in een strandhuisje en wordt hierin opgesloten, draaft achter z'n vrouwtje aan naar school, wordt door een auto overreden en breekt een poot. De poot geneest en dan is er een groot hondenfeest.

Conclusie: 's Is een verhaal voor de kleintjes, verteld à la Van der Hulst. 't Hondje vertelt z'n eigen belevenissen. Voor de kleinen misschien wel leuk, al heeft het hele verhaaltje niet veel om t lijf. Van opvoedkundige of godsdienstige strekking is m.i. geen sprake. Stijl en taal zijn behoorlijk.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HENK EN ZIJN VRIEND, door R. Bartels

Aantal bladzijden 38, prijs f 1,50 gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Gerrit is boos op zijn vriend Henk, omdat hij hem niet voor wil zeggen. De naam van zijn vriend geeft Gerrit op, als hij voetballende een ruit vernielt. Maar het wordt moeilijk voor hem, als hij op politiebureau het vinden van een portemonnee aan moet geven. Aan zijn vader vertelt hij alles, zodat zij samen alles in orde gaan maken.

Conclusie: Boekjes schrijven voor kinderen is niet zo'n eenvoudige bezigheid, zeker niet Kerstboekjes. De inhoud van dit boekje is goed en daarom is dit boekje heel goed bruikbaar voor onze Kerst-uitdeling. De manier van vertellen is een beetje te zakelijk, daar zal wat meer „smeuigheid” in de manieren van vertellen aangebracht moeten worden. Misschien was het ook wel nuttig geweest Gerrit er niet zo goed af te laten komen na al zijn misstappen.

Eindoordeel: aanbevolen.

EEN EN EEN IS NIET ALLEEN,

door Jannie Krijger-Wisse

Aantal bladzijden 45, 1e druk, prijs f 1,70 gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 7—9 jaar.

Inhoud: Liesje, een enigst kind, voelt zich eenzaam en ongelukkig omdat ze geen broertje of zusje heeft. Haar ouders adopteren een driejarig kind uit een kindertehuis, Elsje, waardoor Liesje heel blij wordt.

Gebruik van: Heer.

Conclusie: Vlot geschreven meisjesboek. Opvoedkundig zwak. Geringe godsdienstige strekking. Ontroerend is de liefde van het kind voor haar nieuwe zusje.

Eindoordeel aanbevolen.

DIE KWAJONGENS, door K. Norel

Aantal bladzijden 46, 5e druk, prijs f 1,75 gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 8 à 12 jaar.

Inhoud: Jongens plagen een oude man Jochum, de brombeer, die in een eenzaam huisje in het bos woont. Jochum zorgt voor een zieke kleindochter Leentje. De jongens stelen z'n geit. Nu is er geen melk meer voor Leentje. Gelukkig brengt Laurens, een van de jongens de geit terug. Hierbij breekt hij evenwel z'n been. Jochum draagt hem in huis en de andere jongens halen de dokter. De jongens gaan nu zorgen dat er voldoende hout in huis komt om de kachel te stoken.

Conclusie: Een zeer oud en veel gebruikt recept, zowel wat het verhaal als de strekking betreft. Een oude brombeer, een ziek kind, plagende jongens, maar ze vinden elkaar en alles komt terecht. Taal en stijl zijn behoorlijk. De godsdienstige strekking is aanwezig in het geloofsvertrouwen van Leentje en de opvoedkundige waarde in de veranderde mentaliteit van de jongens.

Eindoordeel: aanbevolen.

CRISJE, door Max de Lange-Praamsma

Aantal bladzijden 61, 3e druk, prijs f 1,80 gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 9—10 jaar.

Inhoud: Christje doet mee aan een prikkarta-actie voor ongelukkige kinderen. Doordat iemand hem teveel geld geeft, komt hij in de verleiding dit voor zichzelf te houden. Hij voert een innerlijke strijd met zichzelf, waarin hij uit de verzoeking wordt verlost. Dat geeft grote vrede en blijdschap achteraf.

Conclusie: Een goede tekening van de kinderstrijd in het leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

WIKJE KRIJGT EEN POES, door Co van der Steen-Pijpers

Aantal bladzijden 37, 1e druk, prijs f 1,80 gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 5—8 jaar.

Inhoud: 't Is van een oude mevrouw op een flat: het poesje, dat Wikje op een woensdagmiddag op straat haast ziet verongelukken. Heerlijk, ze mag het houden, als mevrouw Westerhof hoort dat ze er zo gelukkig meer is. Maar Bobbie het poesje, jaagt op de vogels in de tuin van de burens. En Jessie, die met een gebroken heen voor het raam zit, heeft daar veel verdriet van. Vader vindt dat Wikje Jessie geen verdriet mag doen. Moet Bobbie dan maar weer terug naar de boerderij, waar het geboren is? Gelukkig hoeft het niet. Een halsbandje met tinkelende belletjes brengt uitkomst. En de „vervelende” Jessie wordt weldra een vriendin van Wikje. Op een grote trekkar mag Jessie mee naar de voorleesmiddag van juffrouw Joke. Een ander gelukkig maken, dan ben je 't zelf ook.

Geen eigenlijk Kerstboek.

Conclusie: Een prettig lezend kinderboek, dat liefde voor de dieren aankweekt. Het leert de kinderen bovendien aandacht te hebben voor eenzame oude mensen en zieke kinderen. De moeilijke levensles van de zelfverloochening. Jammer dat de schrijfster haar Wikje geen schuld doet belijden over haar nare opmerking over het buurmeisje.

Eindoordeel: aanbevolen.

KERSTFEEST IN HET WITTE HUIS,

door Nel Verschoor-van der Vliet

Aantal bladzijden 59, 4e druk, prijs f 1,85 gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 9—12 jaar.

Inhoud: Omdat de knecht ziek is, mag Juultje de bakker helpen bij 't bezorgen van kerstkransen. In het witte huis ontmoet zij Josefientje. Ze wordt op Kerstfeest genodigd en vertelt daar het Evangelie, wat de andere kinderen niet kennen. Die andere kinderen en ook in het Witte Huis leefde men slechts bij sprookjes en kerstboom.

Kerstboom is er in 't witte huis, maar eigenlijk in de zin van: Zo doet men het als men niet beter weet.

Conclusie: goed verteld verhaal, godsdienstig, evangeliserend.

Inhoud goed. Stijl en taal in orde.

Eindoordeel aanbevolen.

DE PONYFARM, door C. Th. Jongejan-de Groot

Aantal bladzijden 62, 2e druk, prijs f 1,95 gebonden, geïllustreerd; jongens en meisjesboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Mevr. Hallada is met haar dochttertje Terka na de opstand in Hongarije naar Holland gevlucht. Terka sluit vriendschap met Joke Liewers een klasgenootje. Op de ponyfarm bij Terka thuis is veel te zien en te beleven.

Conclusie: Een vlot en spannend meisjesboek, dat ons vertelt van 'n bekeerde jodin, die zeer veel meemaakte en nu een nieuwe toekomst opbouwt. De gelijkenis van de barmhartige Samaritaan speelt een rol in dit verhaal.

Eindoordeel: warm aan bevolen.

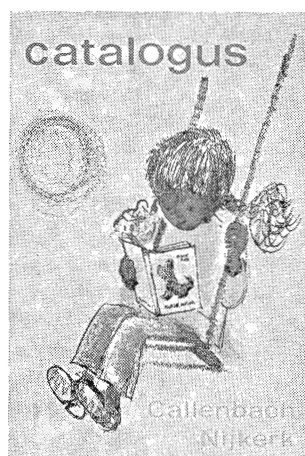
DAGOE DE KLEINE BOSNEGER, door Anne de Vries

Aantal bladzijden 76, 7e druk, prijs f 1,95 gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Dagoe vindt op de rivier een bootje met een Indianenkind. In zijn dorp wordt hij daarom enige tijd verbannen en moet het kind aan de riviergeest teruggeven. Dagoe brengt het bij de schoolmeester die juist verteld heeft van de barmhartige Samaritaan. Dit onderwijs heeft dus vrucht gedragen. Dagoe wordt om zijn dapperheid beloond.

Conclusie: Spannend jongensboek, goed verteld. Leerzaam

Onze nieuwe JEUGDBOEKENCATALOGUS is verschenen!

- ★ **Overzichtelijk ingedeeld**
- ★ **Smaakvol uitgevoerd**
- ★ **Geïllustreerd met afbeeldingen van onze uitgaven**

Dit jaar is de toch reeds zeer gevarieerde collectie uitgebreid met de volgende nieuwe boekjes:

C. J. van Doornik-Lengkeek: LEKKERE AUTOOTJES	f 1,05
S. A. Gerkema-Lijklema: HET VROLIJKE KERSTFEEST VAN JOES en JANNEKE	f 1,05
Coby Bos: FLIP EN FLAP	f 1,45
C. M. van den Berg-Akkerman: HET EZELTJE ZONDER NAAM	f 1,50
Co van der Steen-Pijpers: WIKJE KRIJGT EEN POES	f 1,50
R. Bartels: HENK EN ZIJN VRIEND	f 1,50
P. Stouthamer: OLLIE-DOLLIE EN DE POEDEL	f 1,65
Jannie Krijger-Wisse: EEN EN EEN IS NIET ALLEEN	f 1,70
A. van Vliet-Ligthart Schenk: SAMBI	
W. G. van de Hulst jr.: WAT DE UIL ZAG	f 1,95
K. Norel: KARIN DE ZEEHOND	f 2,—
G. J. Kraa: ARIE GAAT KAMPEREN	f 3,75
Riet Tigchelaar: HARO DE VIKING	f 3,75

(De laatste twee zijn voor jongens van 11 jaar en ouder, de overige voor jongens en meisjes van 6—9 jaar.)

Behalve onze ruime keuze lees- en voorleesboeken brengen wij ook

een zestal liederenbundels

voorzien van notenschrift. Drie ervan bevatten bijbelse liederen op muziek, twee zijn speels van trant, geheel nieuw is een bundeltje kerstliedjes voor jonge kinderen. Voor huisgezin, school en jeugdclubs een welkome aanvulling van de liederenschat.

DE CATALOGUS WORDT U OP AANVRAAG GRATIS TOEGEZONDEN.

Levering ook door tussenkomst van de boekhandel.

Uitgeverij G. F. Callenbach N.V. - Nijkerk

wat betreft de blindheid van het heidendom. Godsdienstig en paedagogisch goed en evenwichtig. Geestelijke strekking goed. Eindoordeel: warm aanbevolen.

KARIN, DE ZEEHOND, door K. Norel

Aantal bladzijden 53, 1e druk, prijs f 2,— gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Annetje vindt op het strand een zeehond. Zij neemt het jonge, hulpeloze dier mee naar huis. Vader maakt een betonnen bassin voor het dier. Het meisje zorgt zo goed voor het dier, dat het niet meer bij haar vandaan wil. De moeilijkheden, die dit geeft, worden alle opgelost. Gebruik van: Heer.

Conclusie: Een fijn boekje, geschreven op het thema dierenliefde. Godsdienstige strekking zwak, religieus element alleen even op de laatste bladzijden. Paedagogische wel verantwoord.

Eindoordeel: aanbevolen.

EDDO, HET HERMELIJNTJE, door Berend Jager

Aantal bladzijden 78, 2e druk, prijs f 2,10 gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Een jong hermelijntje gaat te vroeg alleen op jacht. Na enkele belevenissen valt het uit een boom en breekt beide voorpoten. Kees gaat met z'n hond een laatste wandeling maken; de hond moet weg, omdat hij de mensen lastig valt. De hond ontdekt het hermelijntje en Kees neemt het mee. De pootjes worden gespalkt, het diertje geneest en Kees mag het houden. Maar... de kippen. Kees leert het met groot geduld van de kippen af te blijven. Kees en Eddo worden dikke vrienden. Tenslotte volgt het diertje de stem der natuur en verdwijnt.

Geen bepaald Kerstboekje.

Conclusie: Spannend geschreven jongensboek. Uitstekend geschikt om het leven der dieren te leren en om de liefde tot de dieren aan te kweken. Alleen volkomen neutraal: de naam van de Schepper komt er niet in voor... Een opmerking: de redding van Kees door het hermelijntje lijkt me onwaarschijnlijk, al te fantastisch.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE STUNT VAN KLAS 6,

door C. M. van den Berg-Akerman

Aantal bladzijden 78, 2e druk, prijs f 2,10 gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 9—12 jaar.

Inhoud: Martha gaat met haar vader die dokter is op bezoek bij Bep Heida, een klasgenote, die kinderverlamming heeft gehad. Martha komt dan op het idee een bazar te organiseren om geld voor een wagentje voor Bep. De hele zesde klas doet mee en de bazar wordt een groot succes. Voortaan kan Bep in haar wagentje naar school.

Conclusie: Een goed boek. De geest in de klas is voortreffelijk. Het heeft opvoedkundige waarde. Een gezond christelijk boek.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

ROZEMARIJNTJE EN DE OUDE JUFFROUW,

door W. G. v. d. Hulst

Aantal bladzijden 92, 8e druk, prijs f 2,30 gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Dit 4e deeltje van de Rozemarijntje-serie is een boeiend verhaal, de heldin ligt wegens blindedarmoperatie in het ziekenhuis. Naast haar ligt oude Grietje, een ongehuwde naaister. Er groeit een sterke band tussen die twee. Rozemarijntje is het zonnetje op de zaal. Ze leeft sterk mee als oude Grietje een brief krijgt dat ze uit haar oude huisje

moet naar een bovenkamer bij een grimmige schoenmaker. Na haar vertrek weet ze te bewerken, dat het huisje niet wordt afgebroken en Grietje tot haar dood daar mag wonen met haar geit Nienke.

Conclusie: Een pracht boekje met een kostelijke sfeer, vol Godsvrucht en humor. Echt v. d. Hulst.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

MARIENTJE MAG OOK MEE,

door A. G. Lameris-Bolt

Aantal bladzijden 109, 2e druk, prijs f 2,45 gebonden, geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 9—12 jaar.

Inhoud: Marientje en haar moeder, die weduwe is, maken met de Rijndam een reis naar Amerika voor een familiebezoek. Reis en aankomst worden boeiend beschreven.

Conclusie: Goede reisbeschrijving, verzorgde taal en stijl. Gepoogd wordt de godsdienstige opvoeding van het meisje een goede plaats te geven. Dat blijft echter wat aan de oppervlakte.

Eindoordeel: aanbevolen.

REIS DOOR DE NACHT, deel 2

DE STORM STEEKT OP, door Anne de Vries

Aantal bladzijden 156, 12e druk, prijs f 2,20 gebonden, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: De beschrijving van de belevenissen van de familie de Boer in de jaren 1942 en 1943, dus midden in de tweede wereldoorlog. Het hele gezin is betrokken bij het verzet tegen de Duitsers. Spannende avonturen worden op boeiende wijze verteld.

Conclusie: Een levensecht verhaal uit de bezettingstijd, spannend tot de laatste bladzijde. Het boek geeft een levendig beeld van het soms bange bestaan van een echt Nederlands gezin in deze donkere periode. Het boek is het tweede deel uit een serie.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HARO DE VIKING, door Riet Tigchelaar

Aantal bladzijden 126, 1e druk, prijs f 3,75 gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Haro, een Saksische jongen, valt in handen van de Vikingen, als hij op weg is om de wil van zijn goden te weten te komen. Na zijn ontsnapping ontmoet hij een oude bekende, de monnik-broeder Engbert. Hij brengt Engbert als christenpriester binnen de Saksische nederzetting.

Conclusie: Spannend historisch verhaal. Goed geschreven: speelt in de tijd van Karel de Grote en de Noormannen.

Eindoordeel: aanbevolen.

ARIE GAAT KAMPEREN, door G. J. Kraa

Aantal bladzijden 106, 1e druk, prijs f 3,75 gebonden, geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 11—14 jaar.

Inhoud: De klas gaat kamperen. Ze beleven veel avonturen en weten een dief te ontmaskeren. Als ze ook nog stropers willen betrappen, blijken de boer en de meester de stropers te zijn.

Eén keer gebruik van: Heer, Heer Jezus.

Conclusie: Spannend jongensboek. Naast de kwajongensstreken van Arie worden ook zijn deugden belicht. Bij het kampvuur is een mooi gesprek tussen de klas en de meester en wordt er voor de dief gebeden.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

de nieuwe catalogus is er Een catalogus vol ideeën voor het geven van boeken als geschenk! Hebt u hem niet ontvangen? Stuur dan even een briefkaartje!

Er zijn weer veel nieuwe boeken bij en ook veel herdrukken. Het zijn allemaal boeken die de jeugd graag zal lezen en waarvan onze adviseurs overtuigd zijn dat het **goede jeugdboeken** zijn. Boeken waar de jeugd naar grijpt! Omdat ze boeien! Omdat de jonge lezers zo heerlijk helemaal kunnen opgaan in het gebeuren! Elk boek heeft z'n eigen aantrekkelijkheid. Maar alle hebben ze dit gemeen, dat hun sfeer, vanuit het evangelie gezien, ten volle aanvaardbaar is.

MATIGE PRIJZEN

GESCHENK-UITVOERING

bloesem- mei- pockets Een bonte afwisseling van boeiende jeugdboeken in pocketvorm voor slechts f 0,90 resp. f 1,75. Boeken die jongeren „pakken"! Geschreven door bekende auteurs; interessante, boeiende verhalen; een uitvoering om verrukt over te wizen: geplastificeerde omslagen in vrolijke kleuren.

verder zondagsschool- materiaal De catalogus bevat verder een ruime keus in overig materiaal, zoals kaarten, plaatjes, wandplaten, te kleuren kaarten, felicitatiekaarten, propaganda-materiaal, diploma's, kerstdeclamatoria en kerstspelen, kerstverhalen enz. Vraag hem dus beslist even aan.

Verkrijgbaar in de boekhandel en bij:

W. D. MEINEMA N.V. — Postbus 38 — DELFT.

MEINEMA'S JEUGDBOEKEN

Uitgaven van N.V. De Banier, Vianen

Op boeken bij een behoorlijk aantal besteld bij „De Banier” wordt een aanmerkelijke korting gegeven.

GERRIT VAN HET HEIDENDORP, door B. J. van Wijk
Aantal blz. 46; prijs gebonden f 2,05, jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Gerrit Datema, een grote debiele jongen, komt bij een oom in huis, die hem slecht behandelt en stroper is. Gerrit heeft een hond, waar hij zielsveel van houdt. Oom doet de hond weg, maar deze breekt los en komt terug. Door tussenkomst van de dominee komen Gerrit en de hond voorlopig in de pastorie.

Conclusie: Aardig verhaal, waarin de liefde tot mensen dier naar voren komt. God ziet ook de armen van geest. Toch is het godsdienstig element wat zoetelijk beschreven.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

LIESKE, door B. J. van Wijk

Aantal blz. 54; prijs f 2,05 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—11 jaar.

Inhoud: Lieske is het enige kind van boswachter Wildschut. Ze is een echt natuurkind. De boswachter wordt bij een jachtpartij dodelijk getroffen. Hij was bereid om te sterven. Ook als Lieske met haar moeder achterblijven zoeken ze de Heere. Lieske heeft de aard van vader. Ze houdt van het bos en de bloemen.

Conclusie: Dit boekje wil voor jonge kinderen geschreven zijn, maar het weet de juiste kindertoon niet te treffen. De dood van de boswachter is nogal dramatisch. Godsdienstig goed. Uitwendige godsdienst veroordeeld. Het geheel doet wat gekunsteld aan.

Eindoordeel: aanbevolen.

HIJ... EN GEEN ANDER, door P. de Zeeuw J.G.zn
(een verhaal uit de boerenoorlog 1899—1902)

Aantal blz. 91; prijs f 2,35 in slappe omslag; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Kees de Winter, een Hollandse onderwijzer, gaat naar Transvaal om een mislukte liefde met Margot Sypestein te vergeten. Hij kan haar echter niet vergeten, op de boerderij van Jan van Rensburg niet, waar hij de meester voor de kinderen wordt en al evenmin in de oorlog met de Engelsen, waarin hij betrokken raakt. Enstig gewond in een ziekenhuis vindt zijn Margot hem terug; Margot, die als verpleegster van het Rode Kruis naar Zuid-Afrika is gegaan, omdat zij ook Kees niet vergeten kon. Na het herstel ontmoeten ze elkaar op de boerderij, waar hij haar het leven redt. Daarna weer terug in de oorlog, komt Kees tenslotte in handen van de Engelsen, die hem naar een gevangenkamp in Brits-Indië voeren. Als de oorlog in het nadeel van de boeren is uitgevallen, zien Kees en Margot elkaar weer terug in Nederland. Ze trouwen en worden vader en moeder van een tehuis voor jongens.

Conclusie: Geen specifiek kerstboek. Een goed boek, dat historische belangstelling aankweekt. De schrijver meldt, dat het „echt gebeurd” is. Hier en daar is het me te heldhaftig om waar te zijn, b.v. als Kees gevangen genomen wordt door de Engelsen. Het klopt hier en daar ook niet fantastisch, dat men zich willekeurig afvraagt, of er niet bepaalde schakels in de gebeurtenissen zijn overgeslagen. Opvallend is, dat de schrijver zijn figuren zo tekent, dat zij hun lot uit handen leren geven en wachten leren op God. Dat is een goede zaak, die we jonge mensen inderdaad vroeg moeten bijbrengen. Jammer, dat in dit boek kaffers en leeuwen niet wat meer uit elkaar gehouden worden. Hoe men ook over de rassenkwestie oordeelt, het is goed onze jonge mensen bij te brengen, dat kaffers in Zuid-Afrika ook niet altijd als mensen behandeld zijn.

Eindoordeel: aanbevolen.

UIT HET ROER GELOPEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 119; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag (Banner-pocket voor de jeugd); jongensboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Wijnand van Meurs en Bas van der Werf varen beiden, elk op het schip van hun vader, resp. „De Trouw” en „de Avontuur”. Bas is wat ouder, wil „stoer” doen, neemt Wijnand mee naar café’s als hun vaders schip in eenzelfde haven ligt. Bas heeft geld nodig. Hij weet er aan te komen door „samen te doen” met een onbetrouwbare „kerel”. Wijnand heeft vermoedens, doet niet mee, maar waarschuwt ook niet. t Loopt mis: Bas wordt gepakt en tot tuchthuisstraf veroordeeld. Na afloop helpen de families elkaar: Wijnand gaat v. d. Werf helpen op z’n schip en Bas komt bij Van Meurs. Geen specifiek kerstboek.

Conclusie: Te Merwe is in z’n element: een écht boek van het water. Vol spanning. Boeiend. Godsdienstig en pedagogisch verantwoord. Het waarschuwt tegen de invloed van verkeerde vrienden, op het gevaar „uit het roer te lopen”. Schipper van Meurs legt sterke nadruk op het leven uit en naar Gods Woord. Zulke boeken mogen er meer komen!
Eindoordeel: warm aanbevolen.

MET DE NOORDSTER NAAR ZEE, door T. Mateboer
Aantal blz. 110; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Tjeerk Terpstra, een Friese jongen, ontvlucht de boerderij van zijn vader. De zee trekt hem meer dan het land. Op de Noordster rolt hij van het ene avontuur in het andere. Als gevolg van mouterij op het schip komt Tjeerk in Noord-Afrika terecht. Hij wordt hier zelfs gevangen genomen. Herkrijgt later weer de vrijheid en komt met een ander schip, de „Dolphijn” eindelijk weer thuis.

Conclusie: Een spannend boek, dat de jongens wel graag zullen lezen. Hier en daar is het wat „prekerig”, wat gewild vroom. Overigens vlot geschreven. Het zeemansleven uit de Gouden Eeuw wordt wel juist getekend.
Eindoordeel: aanbevolen.

HET ONTZET, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 85; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Franse troepen hebben de Hugenoten ingesloten en de nood gaat dringen. De koningin van Navarre wil helpen, maar hoe moest die boodschap de dappere mannen bereiken? Alleen met Gods hulp zal iets bereikt kunnen worden. Een vrouw gaat op weg en beleeft wonderlijke dingen vóór het grote wonder van de bevrijding zich voltrekt.

Conclusie: Een zeer boeiend en verrassend verhaal uit de tijd van de Hugenoten. Duidelijk blijkt hun hoop op de Heere alleen in hun strijd voor de zaak des Heeren. Jammer dat hier en daar een nogal oude stijl en woordkeus wordt gebruikt (‘t is toch een kinderboek!); op de kieën zinken; memoreren in plaats van vertellen zijn er enkele voorbeelden van.
Eindoordeel: aanbevolen.

DE VERMISTE DIADEEM, door N. A. Heyligers

Aantal blz. 134; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongens- en meisjesboek, leeftijd 11 jaar en ouder.

Inhoud: Willem van de Heuvel woont dicht bij een kasteel, dat bewoond wordt door een baron, barones en hun zoon, jonker Alfred. De verhouding tussen eerst- en laatstgenoemde is gespannen. Willem wordt vals beschuldigd, als bij een feest op het kasteel een kostbare diadeem zoek raakt. Na vele belevenissen komt alles weer goed.

Conclusie: Een spannend boek, dat we onze jongens en meisjes gerust in handen kunnen geven. De ernstige waarheden

van de Schrift komen zeer duidelijk naar voren. Een echt christelijk boek, dat zeker opvoedkundige waarde bezit. De karakters van de hoofdpersonen worden zielkundig juist getekend.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

EVERT, JAN EN SIMON, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 80; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie) jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Simon is beeldjeskoopman en verrader. Jan, de laffe knecht van Everts vader, speelt een nare rol. Evert kan het alleen opnemen tegen een groep Spanjaarden, die het op de boerderij van zijn vader hebben gemunt door verraad van Simon, de beeldjeskoopman. En niet zozeer de boerderij, maar de bewoners zelf zijn het doel vanwege ketterse gevoelens. Gelukkig komt niemand van Everts familie om, maar 't gaat er wel heel bruut van langs.

Conclusie: Hoewel boeiend en tekenend juist, zo de gegevens waar zijn, is dit boekje toch niet geschikt voor uitreiking. 't Brengt iets tot de kinderen, dat werkelijk voor hun oren nu niet bepaald nog is bestemd. Een vrij luguber boek.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

WEL EN WEE MET DE PIRAAT, door T. Mateboer
Aantal blz. 100; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag (pocket in de Banier-jeugdserie); jongensboek, leeftijd 13—15 jaar.

Inhoud: Avonturen van twee vrienden met een boot, voorzien van buitenboordmotor, ze redden een schippersknecht, moeten zelf op hun beurt een keer gered worden. Een in de oorlog neergestort, onontdekt vliegtuig gaat een rol spelen, die boeiend is. Geestelijke strekking goed.

Conclusie: Naast „matig aanbevolen” vanwege de wat hogere leeftijd is de inhoud wel zo, dat „warm aanbevolen” gerust gehandhaafd kan blijven. Daarom gaarne aansluiting bij het Eindoordeel: warm aanbevolen.

GENOVEA VAN BRABANT, deel II

door P. de Zeeuw J.G.zn

Aantal bl. 87; 1e druk; prijs f 2,35 in slappe omslag; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—16 jaar.

Inhoud: Gravin Genoveva wordt onschuldig ter dood veroordeeld door de slotvoogd, die regeert zolang de graaf afwezig is in de oorlog tegen de Moren. Beulen doden haar niet, maar zetten haar met haar zoon in een bos, 7 jaar leeft ze als kluisenaar. Haar man vindt haar en het kind terug.

Conclusie: Spannend verhaal. Goed geschreven. Pedagogische kwaliteiten. Godsdienstig verantwoord. Zielkundig wat aan de zwakke kant. Alles is wel erg volledig terecht gekomen. De graaf gelooft wel erg schielijk de lasterpraat over zijn vrouw is wel zeer vlot aan een doodvonnis toe, bijv.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

GEEN NACHT MEER, door C. van Rijswijk

Aantal blz. 104; 1e druk; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,35; geïllustreerd; jongens en meisjesboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Een soort kroniek van de tweede wereldoorlog Daardoorheen een verhaal. Twee mannen, Gijsbrecht en Benjamin, zijn vrienden en broeders in het geloof. Benjamin is Jood. Een schurk, Gerben de Gier, werkt hen tegen en haat Benjamin. Hij verraadt hem met zijn twee kleindochters en zijn gastheer Gijsbrecht aan de Duitsers. Allen sterven in de moordkampen. Benjamin leert God billijken in Zijn recht. Gerben maakt na de bevrijding een eind aan zijn leven.

Conclusie: Een slecht gecomponeerd en weinig boeiend geschreven boekje, dat de kinderlijke toon mist. Gevaarlijk is de al te rechtlijnige verklaring van het lijden der Joden, als straf voor de kruisiging van Christus. Veel geciteerde namen van oude schrijvers doen gewild aan. Dit moest er blijkbaar in om het boekje aannemelijk te maken in de ogen van een bepaald kerkpubliek. Geen best boekje.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

HONGER, HUTSPOT EN HARING, door A. C. de Keijzer
Aantal blz. 103; 1e druk; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,35; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Een weesjongen, Cornelis sluit zich aan bij de vrijbuiters, een verdedigersgilde tijdens het beleg van zijn stad Leiden door de Spanjaarden in 1574. Het boek vertelt van het beleg en met name van de rol, die Cornelis en zijn vriend Jan Leeuwken daarbij spelen.

Conclusie: Een goed geschreven verhaal met een positief godsdienstige strekking. Kwekt historisch besef aan en wijst op de daden Gods in onze geschiedenis.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

PIONIERS IN HET ROPANDAL,

door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 87; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,35; geïllustreert; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—18 jaar.

Inhoud: Niel Bengelson wil in het hoge noorden een stuk grond ontginnen om met Marien, zijn a.s. vrouw, straks te gaan wonen. Op hun tocht naar het noorden ondervinden ze veel avonturen. Paul, Niels jongste broer, rakt in gevecht met een veelvraat. Niel ondervindt veel tegenwerking van Tose Dagson en zijn twee zonen. Toch zet de stoere zoon van het noorden door en vertrouwend op Gods hulp be-reiken zij de plaats, die de schout hun heeft toegewezen.

Conclusie: Een fijn gezond kolonistenverhaal, boeiend en vol spanning. De godsdienstige strekken is goed. Taal en stijl eenvoudig, maar duidelijk.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

NEVELS OM DE RISSLENHUT, door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 98; 1e druk; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,35, geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 14—16 jaar.

Inhoud: Niel, de zoon van een Zweedse „kolonist” in het noorden van Zweden, wil voor zich en z'n verloofde Anne Marie een nieuwe nederzetting ontginnen in het Ropandal, een zeer afgelegen, heel dun bevolkt en ruig gebied. Niek begint met de bouw van een stevige hut, geholpen door z'n broer Paul. Deze is een onvervaard jager, een gevecht met een veelvraat kost hem bijna het leven en maakt hem wat bezadiger. Niel ondervindt tegenwerking en vijandschap van de Dagsóns, een naburige kolonist, maar zet door. Ds. Gudmunson zegent het huwelijk in en Niel en Anne Marie be-trekken hun Risslenhut. Geen eigenlijk kerstboekje.

Conclusie: Qua inhoud een goed boek; komt veel overeen met de grotere werken over de „pioniers” in Noord-Zweden. Karakters zijn goed getekend; het geheel ademt een christelijke geest. Maar de stijl is voor de jeugd wat geladen en stroef. De „draad” van het verhaal is moeilijk te volgen en vast te houden.

Eindoordeel: voor de zondagsschool matig aanbevolen.

DE WENKENDE HORIZON, door Jac. Overeem

Aantal blz. 103; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,35; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar.

Inhoud: Mota heeft zijn vader nooit gekend. Die was op zee verdronken toen hij 2 jaar oud was. Zo groeit Mota op en zijn moeder heeft veel verdriet in haar leven. Zij vertelt veel over vader aan Mota. Als deze 12 jaar is hertrouwt moeder en Mota ontvangt dan een vader, die heel goed voor hem is.

Conclusie: Dit boekje zal voor onze kinderen niet zo aantrekkelijk zijn. Er wordt te zeer tegenover Mota over het godsdienstig leven gesproken in de trant van de oude mensen en niet op kinderlijk eenvoudige wijze. Bovendien moet het toch niet de bedoeling zijn, dat deze boekjes te zeer in de richting gaan van enkel Bijbelse Geschiedenis. Daar zijn immers wel andere boekjes voor te vinden.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

KLAAS KORSTANJE ZEILT NAAR BRAZILIË,
door H. te Merwe

Aantal blz. 115; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,35; geïllustreerd; jongensboek, ± 12 jaar.

Inhoud: De hoofdpersoon is niet Klaas Korstanje, zoals de titel doet vermoeden, maar een vals spelende en stelende matroos Bakker aan boord van een koopvaarder uit de 17e eeuw, die een reis maakt naar Brazilië. Door de houding van de schipper en de bootsman, christen in woord en daad, komt Bakker tot andere gedachten. Ook Klaas Korstanje krijgt zijn les.

Conclusie: Bepaald geen hoogvlieger in het genre van deze verhalen uit de Gouden Eeuw. De taal is eensdeels archaisch, anderdeels ruw, evenals het milieu.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

LANGS DONKERE WEGEN, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 88; prijs in slappe omslag (pocket) f 2,35; geïllustreerd; niet geschikt voor jongens of meisjes.

Inhoud: Een rijke aan zijn geld verknochte boer komt na de dood van zijn zoon — moordenaar — tot bekering. Hij zorgt dan ook goed voor de weduwe van de vermoorde en haar gezin.

Conclusie: Een ouderwetse bekeringsgeschiedenis, waarmee wij onze kinderen niet moeten plagen. Hoe kan een uitgeverij, die zichzelf respecteert, een dergelijk boekje, qua inhoud en stijl zonder meer slecht, uitgeven in een jeugdserie? Een voorbeeld van hoe 't niet moet.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

ZIJ BEGEERDEN TE LEVEN, door H. Merwe

Aantal blz. 101; prijs in slappe omslag f 2,35 (pocket-uitg.); jongens- en meisjesboek, leeftijd 13 jaar en ouder.

Inhoud: In dit boekje wordt het verhaal verteld van een jong meisje, dat haar geloof in Christus niet verloochent en daarom de marteldood moet sterven in de arena. Zij moet sterven, omdat zij het leven begeerd! En anderen met haar. Het verhaal speelt in de dagen van vervolging van de jonge Christengemeente in Zuid-Frankrijk, tijdens de regering van keizer Marcus Aurelius.

Conclusie: Een prachtig verhaal, dat op eenvoudige wijze de geloofsmoed en het geloofsvertrouwen van de jonge christengemeente weergeeft.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

IN DE SCHADUW VAN DE LILLA GEMONSFJALLEN,
door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 103; prijs in slappe omslag f 2,35 (pocket-uitg.); jongens- en meisjesboek, leeftijd 13 jaar en ouder.

Inhoud: Niel Bengelson zoekt land in een onherbergzaam gebied op de grens van Lapland. Daar vertelt men hem, dat de vloek op deze streek ligt. Men gelooft nog in demonen, die hier rondspoken. In een christelijke overtuiging besluit hij toch hier te gaan beginnen.

Conclusie: Een klein beetje langdradig is dit boekje wel, dat als pocket-uitgave op de markt gebracht is. Het is een goed boekje. Wel is het slot wat onbevredigend.

Eindoordeel: aanbevolen.

KLAAS KORSTANJE OP WALVISVAART,
door H. te Merwe

Aantal blz. 122; prijs f 2,35 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Klaas Korstanje en z'n broer Berend gaan met hun oom, schipper de Haan, op de walvisvangst naar 't eiland Jan Mayen. Adriaan Carreman, een bakkersgezel die meegaat om voor zijn trouwdag geld te verdienen, drijft tevens een handelje. Wanneer zijn geldbeurs is weggenomen door een Baskische harponier wordt Koert Barendse, die geen al te beste naam heeft, er van verdacht. Toch zwijgt Koert, hoewel hij weet dat de harponier, die via hem inmiddels het geld

teruggegeven heeft, de werkelijke schuldige is. Bij een poging van Berend om robben te vangen drijft hij af op 'n ijsschots en wordt door Koert ternauwernood gered. Berend hoort dan waarom Koert over de diefstal 'gezwegen heeft.

Conclusie: De strekking is dat we moeten vergeven, omdat ons zoveel vergeven is. Dit verhaal geeft een aardige kijk op moeiten en gevaren, verbonden aan de walvisvaart, zoals die enkele eeuwen geleden werd beoefend. Tegen taal en stijl geen overwegende bezwaren.

Eindoordeel: aanbevolen.

SIGURD, DE VRIJE VIKING, door H. te Merwe

Aantal blz. 102; prijs f 2,35 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud. Dit verhaal speelt in Noorwegen. Drie monniken komen hier en brengen het Evangelie, hierin bijgestaan door Sigurd, de vrije Viking. Eerst genieten ze gastvrijheid bij een boer, maar later kunnen ze een eigen gebouwde woning betrekken. Natuurlijk ondervinden ze bij het brengen van de „blijde boodschap” tegenstand en haat van de heidense noren, maar toch wordt hun arbeid ook gezegend, zodat mensen voor Christus gewonnen worden.

Conclusie: Een pocketboek. Mooi boek over de komst van het Christendom in Noorwegen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

VIJF MOLENAARS, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 72; prijs f 2,35 in half-slappe omslag; jongens- en meisjesboek, hoewel meer jongensboek, leeftijd 9—14 jaar.

Inhoud: Molenaar Moermans en Steketeë zijn elkaars concurrenten. Doordat zijn knecht Bram in de rekeningen knoeit, raakt Moerman veel klanten kwijt. Als dit uitkomt wil Moerman Bram eerst ontslaan, maar hij bedenkt zich, vergeeft hem en houdt hem in dienst, op belofte dat hij niet meer kaarten zal. Bram houdt woord en wordt een beste knecht. De echte Godsvrucht van Moerman heeft indruk op hem gemaakt. De molen van Steketeë verbrandt. Leen, Steketeë's zoon, komt tijdelijk bij Moerman. Ook hij wordt door de echte Godsvrucht van Moerman een ander mens. Daardoor besluit de oude Steketeë voortaan Moerman als een gewaardeerde collega te behandelen.

Conclusie: Een fijn boekje. Moerman is een echte Christen in woord en daad en wordt daardoor een zegen voor zijn omgeving. In kinderlijk vertrouwen legt hij alle zorgen in handen van zijn hemelse Vader en hij is niet beschaamd. Dat zal een stempel zetten op het leven van zijn zoon Huib. Taal en stijl zijn vrij behoorlijk. Karakterbeschrijving aanvaardbaar. Het verhaal is goed, maar niet in alles overtuigend.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE GEVANGEN VIKING, door H. te Merwe

Aantal blz. 91; 1e druk; prijs f 2,35 pocket-uitgave; jongensboek, leeftijd 11 t.m. 14 jaar.

Inhoud Sigurd Olafsson blijft na één van de invallen der Noormannen in ons land gewond achter. Abt Martinus ontfermt zich over hem en beschermt hem tegen de wraaklust van de bevolking door hem in het klooster op te nemen. Het winnen van het vertrouwen tussen enerzijds de bevolking en anderzijds de Noorman gaat met veel moeiten gepaard, die echter rijk beloond worden als Sigurd met de monniken meegaat om in het Vikingenland het Evangelie te verkondigen.

Conclusie: Het boekje is goed geschreven en heeft een goede strekking: hebt uw vijanden lief. Het karakter van de Noorman komt vrij goed uit de verf.

Eindoordeel: beslist aanbevolen.

JACHT ZONDER BUIT, door P. de Zeeuw J.G.zn

Aantal blz. 100; prijs f 2,35, pocket uit de serie Banier Pocketboeken voor de jeugd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Het gezin van de kaashandelaar Korevaar — aanhanger van de „nije leere” — moet uit Rotterdam vluchten

om gevangenneming te voorkomen. Dank zij de hulp van verschillende mensen bereiken zij Dordrecht, waar zij onderduiken. Hier zijn ze voorlopig veilig.

Conclusie: Een spannend en vlot vertelt verhaal uit de tijd van de vervolging, waarin de nadruk meer valt op het avontuurlijke dan de ernst van de vervolging. Wat te veel gemantiseerd.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HET ONTZET, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 85; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,35; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Een vesting van de Hugenoten wordt door Franse soldaten belegerd. Koningin Johanna van Navarre brengt in Pau troepen bijeen om de vesting te ontzetten. Een vriendin van haar, de gravin van Blancheville, weet met behulp van een doofstomme man en een rovershoofdman deze goede tijd in de vesting over te brengen.

Conclusie: Een verhaal over de geloofsstrijd van de Waldenzen, dat wel boeien zal. De oorlogsvoering was ruw en meedogenloos. Evenwel niet hierom, maar om de manier waarop dit verteld wordt wekt dit verhaal opvoedkundig en ook godsdienstig bezwaren op. Er komt zo weinig in uit dat Gods kerk door lijden geheiligd wordt.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

AAN DE DOOD ONTSNAPT, door C. van Bovenkamp

Aantal blz. 81; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,35; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Dirk Smulders en Ad van Vliet slaan de ruiten in bij een alleenwonende wat zonderlinge oude man. De oude man vergeeft de jongens, maar sterft door een bij die gelegenheid opgedane kou in een ziekenhuis. De beide vrienden gaan logeren in Zeeland. Als Ad alleen terugreist raakt hij gewond door de treinramp bij Harmelen. Dirk ontquam aan de ramp, omdat hij wegens ziekte moest achterblijven.

Conclusie: De godsdienstige strekking is goed, maar de uitwerking is zielkundig en opvoedkundig zeer pover. Taal en stijl laten te wensen over. Eigenlijk een onsamenhangend verhaal.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

NIET EEN VAN DE VIJF, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 117; prijs f 2,35, pocket uit de Banier Jeugdserie; jongens en meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.-

Inhoud: Een vervolg op Jacht zonder buit. Pater Benedictus gaat met de rakkers van de schout uit Rotterdam op jacht in Dordrecht en omgeving naar de familie Korevaar. Niet een van de vijf leden van deze familie echter wordt overgeleverd. Als er een nieuwe schout in Rotterdam komt is de ketterjacht afgelopen.

Conclusie: Ook dit is een spannend verhaal uit de tijd van de vervolging. Ook in dit verhaal ligt de nadruk meer op het avontuurlijke dan op de ernst van de vervolging. Waren alle ketterjagers zo geweest als die uit dit verhaal, dan zou er nooit een ketter op de brandstapel gekomen zijn. De werkelijkheid is helaas heel anders geweest!

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HET GEZONKEN ZILVERSCHIP, door H. te Merwe

Aantal blz. 118; prijs 2,35 in slappe omslag, pocket; jongensboek, leeftijd 11 à 12 jaar.

Inhoud: Klaas en Berend Korstanje varen met de De Hollandtsche Tuyn naar de West. Bij Trinidad weten ze een zilver-schat te bergen. Een van de bemanningsleden gaat er heimelijk met een aantal zilverstaven vandoor. Hij wordt na een spannende achtervolging gegrepen en streng veroordeeld. Berend en Klaas weten verzachting van de straf te bewerken.

Conclusie: Een spannend verhaal uit de dagen van W.I.C. Vlot geschreven jongensboek, dat waarschuwt tegen gelddorst en wraakzucht. Godsdienstig en pedagogisch verantwoord. Eindoordeel: warm aanbevolen.

PIONIERS IN HET ROPENDAL, door J. H. R. Verboom
Aantal blz. 87; prijs f 2,35 in slappe omslag, pocket; jongens- en meisjesboek, leeftijd 11 à 12 jaar en ouder.

Inhoud: Twee broers, Niel en Paul, trekken het hoge noorden in. Daar willen ze een gebied in cultuur brengen en blijvend zich vestigen. Vooral Paul is weg van het wild jagen. Wolven schieten voor de huid. Ze beleven spannende avonturen met wolven en met de familie Dagson. Deze familie duldt n.l. niet dat er zich iemand in hun buurt zich vestigt.

Conclusie: Een spannend boek, dat zeer zeker aftrek zal vinden. Godsdienstig in orde. Wel is het slot wat abrupt afgebroken, daarom is het juist, dat een vervolgdeel wordt be- loofd.

DE STRIK ONTKOMEN, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 36; prijs gebonden f 2,35, jongens -en meisjes- boek, leeftijd 11 à 12 jaar en ouder.

Inhoud: Jan Koops, een ketter, komt door de zoon van zijn verrader te weten, dat hij verraden is. Jan Koops vlucht met zijn dochter naar Embden. Roelf Snok, zijn verrader, wordt door een Spaanse soldaat gedood. Jan Koops sterft in Embden. Zijn dochter Klaasje keerde terug, trouwt met Hendrik Snok.

Conclusie: Een goed boekje. De stijl is verzorgd. Het leest prettig. Helaas wat dun uitgevallen voor de leeftijdsgroep, waarvan we mogen verwachten, dat ze het boek begrijpt.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KLAASJAN, door H. van Erkel

Aantal blz. 47; 1e druk; prijs f 2,90 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Klaas Jan, zoon van een meubelmaker, heeft een vriendje, dat op een boerderij woont. Als Klaas Jan op het strand aan het spelen is, vindt hij nog een nieuw vriendje: een ventje dat zijn moeder in de drukte kwijt raakt. Dit is de enige „schokkende” gebeurtenis in dit eenvoudige verhaaltje uit het kinderleven-van-elke-dag. Het is boeiend verteld en ademt een christelijke geest.

Conclusie: Kinderen moeten beleefd en gehoorzaam zijn. De Heere zorgt voor mensen, die Hem aanroepen. Als Hij helpt, moeten wij Hem dankbaar zijn.

Eindoordeel: aanbevolen.

BEN ALI, door G. J. van der Laan

Aantal blz. 61; 1e druk; prijs f 2,95 gebonden; jongensboek leeftijd 11—14 jaar.

Inhoud: Een verhaal uit Palestina, „omstreeks 1800”, zoals de ondertitel luidt. Christen-joden uit Bethlehem worden door de Mohammedaanse omgeving bedreigd en een deel van hun soldaten is geïsoleerd in het bergland. Ben Alie moet hen een boodschap brengen van de legeraanvoerder, maar dat brengt gevaar voor zijn leven mee. Toch slaagt hij en mag meer dan het resultaat van zijn tocht zien...

Conclusie: Een spannend verhaal over een jongen, wiens moeder meende dat haar man al gesneuveld was, maar getuige mag zijn van wonderlijke bewaringen. Het is een zeer geschikt boekje voor de uitdeling op de zondagsschool, want het geeft op eenvoudige wijze weer waar het op aankomt. Eindoordeel: warm aanbevolen.

WAT EEN VREEMD KERSTFEEST,

door P. de Zeeuw J.G.zn.

Aantal blz. 54; prijs f 2,95 gebonden; jongens- en meisjes- boek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Speelt in Zwitserland. Aan de vooravond van Kerstfeest vindt een sneeuwlawine plaats. Otto Barkman, baanwachter, weet de trein bijtijds tot stilstand te brengen. De reizigers vinden een gastvrij onthaal in het baanwachershuis, waar die avond gezamenlijk Kerstfeest wordt gevierd. Tot de reizigers behoort ook een zwager van Barkman, met wie men in onmin had geleefd. Nu komt wat dit betreft alles weer in 't reine.

Conclusie: Een goed boekje. In 't gezin Barkman wordt met de Heere God geleefd. Dit komt in het hele verhaal duidelijk tot uitdrukking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

OLGA VERKLAPT HET GEHEIM,

door P. de Zeeuw J.G.zn.

Aantal blz. 54; 1e druk; prijs f 3,10 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Een rentmeester in Rusland moet een nacht doorbrengen in een herberg. De herbergier is het er steeds om te doen zijn gasten 's nachts te doden om ze daarna te beroven. Dit lot hangt dus ook de rentmeester boven zijn hoofd. Door het meisje Olga, die ervan weet, wordt het geheim verklapt. Zo blijft de rentmeester in leven. Olga wordt door de rentmeester als kind aangenomen.

Conclusie: Het verhaal speelt in het oude Rusland. Er zit wel een geestelijke strekking in het verhaal. De jongens zullen het wel met spanning lezen.

Eindoordeel: aanbevolen .

IN VEILIGE HOEDE, door P. de Zeeuw J.G.zn

Aantal blz. 65 ;prijs f 3,10 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Dominee Johann Brentz wordt door de ketterjagers van de Roomse kerk gezocht. Eén keer weet hij, als metselaar vermomd, te ontkomen. Later door aanwijzing van een van zijn vrienden, weer en later door zich te verbergen op een zolder, waar een kip iedere dag een ei legt en zo mee mag werken om dominee Brentz in het leven te houden.

Conclusie: Mooi en spannend boekje. Godsdienstig heel goed. Historisch (uit de tijd van de Reformatie in Duitsland).

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE SAMENZWERING, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 85; prijs f 3,40 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Een Turkse ezeldrijver verliest zijn vrouw. Zijn zoon-tje Denis doet het huishouden. Ze leven in bittere armoede. Vader raakt gewond en wordt ziek. Een Amerikaanse zendingsdokter helpt hem. Denis hoort op de zendingspost van de Here Jezus. Als Denis met broodjes vent leert hij de Sultan kennen. Deze laat hem leren en stelt hem aan als 2e secretaris. Door Denis' ingrijpen wordt een samenzwering op het leven van de sultan verijdeld. Zijn vader is er echter bij betrokken. Deze krijgt een vreselijke straf, die Denis voor hem lijdt. Beiden worden christen.

Conclusie: Mooi jongensboek, liefde tot de ouders is een belangrijk thema. De situatie in Istanbul (ten onrechte Konstantinopel genoemd) is wel veel veranderd, vgl. met dit boekje. Godsdienstige sterkking goed.

IN HET HOL VAN DE LEEUW, door P. de Zeeuw J.Gzn

Aantal blz. 61; prijs f 3,40 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar.

Inhoud: Het verhaal van de ontsnapping van Calvijn uit Ferrara in Italië, geholpen door enkele bedienden van zijn gastvrouw Renata, hertogin van Ferrara.

Conclusie: Jammer dat de stijl en woordkeuze wat ouderwets is en de jongens en meisjes minder goed zal aanspreken. Wel boeiend verteld een weinig bekende zoal niet onbekende episode uit Calvijns leven behandelend. Daarom toch aanbevelen, in 't bijzonder door de (kerk)geschiedkundige waarde, al is ook in dit boekje m.i. weer te veel „geromantiseerd”. Bij het lezen van een verhaal als dit kan wel de vraag opkomen: wordt hier niet te veel uitgegaan van de stelling, dat het doel de middelen heiligt? Opm. blz. 20: „te herschappen” moet zijn: „te herscheppen”.

Eindoordeel: aanbevolen.

EEN NIJKERKSMEISJE IN NIEUW NEDERLAND,

Aantal blz. 83; prijs gebonden f 3,55; meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Nadat haar moeder gestorven is emigreert Bertha Beeckman naar Nieuw Nederland, waar haar vader al verschillende jaren werkt. Enkele vrienden brengen haar weg, maar bij de „brouwerij” van haar vader gekomen, blijkt deze overvallen te zijn door Indianen. Bertha valt in handen van de Indianen. Als de nood voor haar op 't hoogst gestegen is, komt de redding.

Conclusie: Een spannend en vlot verteld verhaal over landverhuizers uit de 17e eeuw. Geschiedkundige achtergrond. Godsdienstig-zedelijke strekking.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE KLEINZOOON VAN DE BURGEMEESTER,

door P. de Zeeuw J.G.zn

Aantal blz. 116; prijs f 4,10 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—15 jaar.

Inhoud: Jan van Riebeeck, geboren in Culemborg, wordt als wees opgevoed door zijn grootvader, de oud-burgemeester van Culemborg. Na in Amsterdam als chirurgijn opgeleid te zijn komt hij in dienst van de O.I. Compagnie. Wordt ontslagen omdat hij voor zichzelf zaken doet. Krijgt toch later opdracht om aan Kaap de Goede Hoop een fourage-nederzetting te vestigen. Ontelbare moeilijkheden weet hij te overwinnen. Daardoor zal zijn naam als „ de stichter van Zuid-Africa” blijven voortleven. Als hij later naar Indië gaat, maakt hij niet de door hem zozeer gewenste promotie. Hij sterft als secretaris van de Gouverneur-Generaal en Raden van Indië.

Conclusie: Een kroniekmatig verhaal, op grond van nauwkeurig bijgehouden dagboeken van Van Riebeeck, dat een waardevol stuk koloniale geschiedenis van ons vaderland behandelt. Het doorzettingsvermogen van Jan van Riebeeck is een stimulerend voorbeeld voor onze jeugd. Het is de schrijver niet gelukt er een boeiend verhaal van te maken. De stijl is matig en de taal soms slordig. Jammer dat het niet kritischer geschreven is, waarom het godsdienstige niet altijd even overtuigend is.

Eindoordeel: aanbevolen.

BERNLEF, DE BLINDE BARD, door A. C. de Keyzer

Aantal blz. 100; prijs f 4,10 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Bernlef, de minstrelle, is een hater van het christendom. Hij verliest zijn gezichtsvermogen. Door behandeling van een zendingeling ontvangt hij zijn gezicht terug. Nu wordt ook hij een vurig aanhanger van het christendom en mag voor anderen tot zegen zijn. Zo wordt Bernlef van vervolger een volgeling van Jezus Christus.

Conclusie: Boek uit de kerkhistorie. Speelt in de tijd van Karel de Grote. Komst van het christendom in Friesland. Heel goed boek.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

BELEVENISSEN VAN MARLIES JAGERSMA,

door H. te Merwe

Aantal blz. 97; prijs f 4,10 gebonden; meisjesboek, leeftijd 11 à 12 jaar en ouder.

Inhoud: De schrijver laat Marlies zelf in de pen klimmen en laat haar schriften vol schrijven over haar belevenissen. Dit zijn belevenissen van elke dag, plezierige en minder plezierige. Haar vader is zeeman en komt brieven schrijvende in het boek voor. Marlies wil onderwijzeres worden, wil de kinderen van de Heere Jezus vertellen. Marlies strijdt tegen de verkeerde dingen in haar karakter en leven en wil de Heere dienen.

Conclusie: Een vlot stijlvol geschreven meisjesboek. Duide-lijk wordt gesteld, dat wie God lief wil hebben ook voor de ander wat betekenen moet.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

FRANS VAN DE NIEUWE MULDER, door H. Kortenhoff
Aantal blz. 100; prijs gebonden f 4,10; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Op een dorp komt een nieuwe molenaar, wiens zoon Frans vriendschap sluit met Wim de Bruin. Het molenaarsgezin leeft zonder geloof en kerk. Wims vader verbiedt de omgang met Frans. Deze krijgt nu een andere kameraad, die een slechte invloed op hem uitoefent. Na een bezoek van de predikant aan Frans' ouders komt er verandering. De nieuwe molenaar komt weer in de kerk. Wim en Frans worden weer vrienden.

Conclusie: Interessant en boeiend verhaal, waarin gewezen wordt op de waarde van geloof en kerkgang, vooral ook op de zondagsheiliging. Bezwaar is dat het godsdienstig element op een onkinderlijke, „prekerige” manier doorklinkt.
Eindoordeel: matig aanbevolen.

DE TWEE BROERS, door P. de Zeeuw J.G.zn

Aantal blz. 109; 1e druk; prijs gebonden f 4,45; jongensboek.

Inhoud: 't Verhaal speelt tijdens de 30-jarige oorlog in Duitsland. Tijdens een hevige stormramp, die een eilandje ten noorden van de Duitse kust teistert, wordt het gehele boerengezin van Hansens wel gered, maar Erich, die ergens op een balk aangespoeld is, blijft vermist, zodat gedacht wordt dat hij verdronken is. Alf, de andere zoon, sluit zich later bij een troep soldaten aan. Hij wil de goede zaak dienen, maar is ook uit op roemruchte avonturen en gaat onberaden te werk, waardoor hij zijn ouders veel verdriet doet. Na veel omzwervingen en ontberingen ontmoeten de twee broers elkaar tijdens het treffen van twee vijandelijke troepen en komen tenslotte samen behouden thuis.

Conclusie: Het verhaal geeft een duidelijk beeld van de verschrikkingen die vooral de dorpelingen ondergaan van het rondtrekkend krijgsvolk. Taal en stijl laten te wensen over. Karakterbeschrijving niet sterk. Compositie van het verhaal doet onwaarschijnlijk aan. Het godsdienstige is wel goed bedoeld, maar niet bijzonder geslaagd.

STEFFIE VAN HET GRIJZE HUIS, door B. J. van Wijk
Aantal blz. 115; prijs f 4,85 gebonden; jongensboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Steffie is de zoon van een voddenkoopman. Als zijn ouders kort na elkaar sterven, wordt hij met zijn broertje Siepie opgenomen in het huis van boer Landaal. Deze, met zijn knecht Van Vliet, geven Steffie een godsdienstige opvoeding. Om zijn afkomst wordt Steffie geminacht door Klaartje Kooter en haar vader. Deze heeft echter Steffies grootvader verkeerd behandeld. Tenslotte wijzigen zich de verhoudingen. Steffie trouwt met Klaartje en ontvangt het wettig familiebezit.

Conclusie: Het verhaal is op zichzelf niet onaardig. Het boekje beschrijft duidelijk de kracht en de gevolgen van de zonde. Het geheel is echter nogal overdreven. Er komen in luttele bladzijden te veel sterfgevallen voor. Ook het godsdienstig element ligt er te dik op. De plaatselijke predikant wordt onder critiek gebracht zonder voor de kinderlijke lezers begrijpelijke motieven. Zo ademt het boekje toch een geest, die niet geheel aanvaardbaar is.
Eindoordeel: matig aanbevolen.

EEN KLEINE VLUCHTELING, door Dineke Daudey

Aantal blz. 91; 1e druk; prijs gebonden f 5,15; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Remi, een Turkse jongen, ziet zijn dorp bij een aardbeving in de afgrond verdwijnen en is daarmee alles kwijt aan verder gezinsleden. Na veel ontberingen belandt hij in Ankara, waar men zich over hem ontfermt en over degenen, met wie hij is gevlucht over de bergen. Na lang zoeken wordt Ankara bereikt, maar niet nadat Remi een kind heeft gered,

hetgeen hemzelf een verblijf in het ziekenhuis kost. Na lang zoeken wordt het adres van een oom en tante in Canada gevonden, waar Remi heenreist, een nieuwe toekomst tegemoet.

Conclusie: Tussen „warm” en „matig” aanbevolen zou ik als conclusie willen kiezen voor het „aanbevolen”. Hier en daar is het boekje misschien iets te moeilijk, dacht ik. Een enkele engelse zin, bijvoorbeeld. Er zit wel iets in de opmerking van één der recensenten: „kinderlijk is iets anders dan kinderachtig”. Toch heeft het boekje ook verdiensten, die in een mogelijke wat gewijzigde 2e druk (zeker de moeite waard!) nog beter kunnen uitkomen. Het patroon van het verhaal, alsook de geestelijke strekking rechtvaardigen dit zeker.

Eindoordeel: aanbevolen.

TEKKO EN DE WITTE MAN,

door Alie Vogelaar-van Amersfoort

Aantal blz. 106; 1e druk; prijs gebonden f 5,75; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Tekko weet de tocht door het oerwoud te volbrengen om zo zijn zieke zusje te brengen naar de „witte man”, de zendeling-arts. Dit geeft conflict met de medicijnman uit zijn dorp en leidt tot allerlei gevaarlijke gebeurtenissen. De ziekte van een zoon van het dorpshef baant de weg naar de zendeling-arts en betekent het einde van veel bijgeloof, dat de medicijnman levend hield onder de stam.

Conclusie: Werkelijk een geslaagd zendingsverhaal, in goede toon en evenwichtig geschreven, tevens bevattelijk. Een enkel vreemdwoord als monotoon, trance, enz. kon nog vervallen. Het geheel is geen verzoetelijk verhaal, maar gezond. Eenparig daarom door alle drie de recensenten

Eindoordeel: warm aanbevolen.

SOLDENIERS VAN DE GROTE GEUS,

door H. te Merwe

Aantal blz. 143; 1e druk; prijs f 6,75 gebonden; jongensboek, leeftijd 11 jaar en ouder.

Inhoud: De grote Geus is Hendrik van Brederode, wiens kasteel in Vianen staat. Op dit kasteel komen de edelen samen om te beraadslagen wat voor het vaderland gedaan kan worden. We leven mee met de soldeniers van het jaar 1566, een belangrijk jaar uit onze vaderlandse geschiedenis. Verbond der edelen, beldenstorm, hagepreken komen ter sprake.

Conclusie: Een goed boek uit één van de hoogtepunten van onze geschiedenis. Soms wat lang van stof, maar daartegenover een hoogst actuele wijze van spreken, zoals: Graag gedaan.” „Weet ik”. Ook wordt er duidelijk gesproken over de verzoening door Christus' bloed als fundament onzer zaligheid. en de bewaring Gods op al onze wegen.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

LUYT LIEVENSZ, DE ZWERVER, door H. te Merwe

Aantal blz. 166; prijs f 6,75 gebonden; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Belevnissen van Luyt Lievens in de tijd van de 80-jarige oorlog. Hij is een strijder voor vrijheid en recht. In dienst van Prins Willem van Oranje. Menigmaal ontkomt hij door zijn gevaarlijke opdrachten ternauwernood aan de dood. Onder alle omstandigheden blijft hij trouw aan Oranje en het vaderland.

Conclusie: Boek uit onze vaderlandse geschiedenis, tijd van de 80-jarige oorlog. Beslist alleen geschikt voor oudere jongens. Heel goed!

Eindoordeel: warm aanbevolen.

LUYT LIEVENSZ, DE LIEDJESZANGER,

door H. te Merwe

Aantal blz. 141; 1e druk; prijs f 6,75 gebonden; jongensboek, leeftijd 12—15 jaar.

Inhoud: Luyt's stiefmoeder-tante houdt niet van de nieuwe

leer. Luyt's vader is ketter en gevlucht. Ook Luyt zelf vlucht door de nood gedrongen en trekt als liedjes zanger rond. Niettemin gaat achter de liedjeszanger schuil een knaap, die zich inzet voor de zaak van de Prins. De beroemde tocht over de Maas maakt hij mee en ontmoet tenslotte zijn vader. Het avontuur ontbreekt niet. Maar aan het ontstane „Wilhelmus” mag men zich in deze donkere tijd optrekken.

Conclusie: Een echt historisch boek, dat zich afspeelt rondom een langzaam aan al te zeer vergeten hoofdstuk van onze historie. Unaniem luidt de conclusie:

Eindoordeel: warm aanbevolen.

TOCH ONTKOMEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 140; 1e druk; prijs gebonden f 6,90; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 9—18 jaar.

Inhoud: De Hugenoten hebben het moeilijk onder Lodewijk XV. Claude redt zijn zuster, die was ontvoerd en in een klooster opgeborgen. Hij wordt door verraad ontdekt en gevangen genomen. Als hij naar de galeien wordt gevoerd, weet hij te ontsnappen en wijkt uit naar het buitenland.

Conclusie: Een goed boekje over de strijd der Hugenoten en het geweldige onrecht dat door r.k. de gemeenten in Frankrijk werd aangedaan. Ook een boekje van moed en geloofsvertrouwen. Taal en stijl goed, zoals we dat van H. te Merwe gewend zijn.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

LUYT LIEVENSZ DE STRIJDER, door H. te Merwe

Aantal blz. 165; gebonden f 6,75; jongensboek, leeftijd ± 12 jaar en ouder.

Inhoud: Luyt Lievensz is tijdens de strijd van Willem van Oranje „de goede zaak toegedaan.” Hij is uit het land gevlucht naar de Dillenburg. Vandaar uit krijgt hij belangrijke en gevaarlijke opdrachten. Deze worden uitgevoerd en hiermee beleeft hij spannende avonturen.

Conclusie: Boeiend, historisch jongensboek. Goed beschrijving van gewoonten en leven uit die tijd. Historisch (80-jarige oorlog). Godsdienstig in orde. Goede taal en stijl. Dit boek is het derde deel van de trilogie.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

SEL CART, door W. J. D. van Dijk

Aantal blz. 145; prijs gebonden f 6,75; jongensboek, leeftijd 9—12 jaar.

Inhoud: Het gezin van Selcart wordt door geloofsvervolging beproefd. De moeder is zwak en ziekelijk. Machtelt is enig kind. Selcart leest met zijn gezin de bijbel en houdt samenkomsten. Een knecht verraadt hen. Selcart vlucht. Machteld wordt gevangen gezet, maar wordt verlost en vlucht. Ook moeder Machteld sterft. Een vriend van Selcart wordt ter dood gebracht. Vader en dochter ontkomen.

Conclusie: een goed boek over de geloofsvervolging (1568). De zinnen zijn wel eens wat lang, wat niet het vlot lezen bevordert. De inhoud is godsdienstig goed. Het geheel doet wel wat ouderwets aan, maar toont ons de geloofsmoed, die God onze vaders gaf om Hem te dienen naar Zijn Woord.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

BONISA, EEN KIND UIT DONKER AFRIKA,

door M. A. Mijnders-van Woerden

Aantal blz. 162; 3e druk; prijs gebonden f 7,15; meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Bonisa komt met haar moeder op een zendingspost, omdat haar vader haar broertje op bevel van de tovenaer wil laten doodhonger om zo de geesten gunstig te stemmen. Zo komt Bonisa met het Evangelie in aanraking en geeft ze zich over aan de Here Jezus. Omdat haar vader zijn bruidsschat niet kan betalen, wordt Bonisa aan haar grootvader gegeven. Deze probeert haar tot het heidendom terug te brengen, maar Bonisa blijft trouw aan haar Heiland. Later vlucht ze weer naar de zendingspost en wordt opgeleid voor onderwijzeres, zodat ze de kinderen kan vertellen van haar Heiland.

Conclusie: Een boeiend verhaal over de altijd durende strijd tussen angst voor de kwade geesten en de hoop op bescherming van de goede geesten. Een goed boek, dat een duidelijke beschrijving geeft van de nood in donker Afrika en de verlossende kracht van het Evangelie. Taal en stijl zijn behoorlijk.

Eindoordeel: aanbevolen.

Hebt u boeken voor de Kerstuitdeling nodig?

Wij hebben een groot aantal JEUGD- EN KINDERBOEKEN, die uit voorraad leverbaar zijn.

Bovendien ontvangt u voor uitdeling een hoge korting. Een gratis catalogus zenden wij u gaarne toe.

N.V. Uitgeverij „DE BANIER” - postbus 2330 - Utrecht

Telefoon 030-13377

BOEKBEoordeling 1970

Uitgaven van Uitgeverij G. F. Callenbach N.V. te Nijkerk

FLIP EN FLAP, door Coby Bos

Aantal blz. 30; prijs gebonden f 1,45; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 6 jaar.

Inhoud: Flips hondje Flap zorgt voor een kerstboom als Flips vader er niet voor kan zorgen, omdat hij ziek is. Gebruik van Heer en kerstboom.

Conclusie: Een boekje met allemaal eenlettergrepige woorden en dus geschikt om te lezen voor 6—7-jarigen. Wat inhoud betreft: een nietszeggend verhaaltje, dat niet boeit.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

EZELTJE, door Willem G. v. d. Hulst jr.

Aantal blz. 46; 2e druk; prijs gebonden f 1,50; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Een ezeltje vertelt zijn levensverhaal. Zijn baas wou op het strand geld met hem verdienen, maar dat mislukt. Daarom wordt het ezeltje verkocht en komt het bij een familie terecht, die heel goed voor hem zijn. Op de avond van het Kerstfeest mag Anneke op zijn rug naar de kerk rijden.

Conclusie: Een leuk boekje voor kleinere kinderen. Op een onderhoudende manier worden we in kennis gesteld van allerlei belevenissen van dit ezeltje. De vraag dringt zich echter aan ons op of dit boekje ook geschikt is om op Kerstfeest meegegeven te worden. Het enige godsdienstige in dit boekje is, dat op Kerstfeest een meisje op dit ezeltje naar de kerk rijdt. Hoewel het een leuk verhaaltje is, kunnen we er moeilijk toe komen om het voor de Kerst-uitdeling aan te bevelen. We wiefelen tussen heel matig aanbevelen of heel niet aanbevelen.

OLLIE-DOLLIE EN DE POEDEL, door P. Stouthamer

Aantal blz. 43; 1e druk; prijs f 1,65 gebonden; geill.; jongens- en meisjesboek, leeftijd 7—8 jaar.

Inhoud: Ollie-Dollie is een tweeling, een meisje en een jongen, die samen veel beleven. Vader is zeeman. Als Dollie ziek wordt, weet Ollie het voor elkaar te krijgen, dat vader thuis komt. Dat wordt een feest, vooral als Dollie weer beter wordt. De poedel van „Meneertje Help” en het door vader meegebrachte aapje Cupido zorgen voor avonturen, maar alles komt op zijn pootjes terecht.

Conclusie: Een goed verteld verhaal, volkomen neutraal zonder godsdienstige pretenties.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

KERSTLIEDJES, door Pim zur Mühlen

Aantal blz. 47; prijs onbekend.

Inhoud: 10 kerstliedjes voor de jeugd, eerst als zangstem gezet en daarna nog eens meerstemmig.

Conclusie: Het zijn zeer oppervlakkige liedjes, vol van misleidende kerstromantiek. De helft van deze liedjes is gezongen in K.R.O.-uitzendingen. De Roomse invloed is dan ook duidelijk merkbaar in één van de liedjes, waar gezegd wordt, dat Sint Jozef de staldeur losmaakt om de herders binnen te laten en Maria bij het kribje zit te zingen: suja Kindje, suja. Zo zou-

den er nog opmerkingen te maken zijn. Kortom, het is een uitgave, die voor onze Zondagsscholen ten enenmale onbruikbaar is. Daarom:

Eindoordeel: beslist niet aanbevolen.

KROJOTO'S WONDERBARE REIS, door K. Norel

Aantal blz. 52; 1e druk; prijs gebonden f 1,80; jongensboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Krojoto, een Papoea jongen, woont in de binnenlanden van Nieuw-Guinea. Op zekere dag landt er een vliegtuig. Het is de eerste kennismaking met blanken. Krojoto weet te verhinderen dat de Papoea's een sneltocht gaan houden op de blanken. De blanken leggen een vliegveld aan en gaan boren naar olie. Als Krojoto z'n hand in een machine steekt, verwondt hij die ernstig. Met een vliegtuig wordt hij naar een ziekenhuis vervoerd. Hier denkt hij zijn moeder terug te vinden die kort tevoren gestorven is. Als een zuster hem de betekenis van de komst van Christus heeft uitgelegd, besluit Krojoto naar z'n stam terug te gaan om daar de Heiland te dienen.

Conclusie: Wel goed verteld. Taal en stijl zijn behoorlijk. Toch geeft het m.i. een onzuiver beeld van het zendingswerk. Ook lijkt het me toe dat de studie, die de schrijver heeft gemaakt van de Papoea's, niet erg diepgaand is geweest.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HET VERDWAALDE SCHAAP,

door Willem G. van de Hulst jr.

Aantal blz. 45; 4e druk; prijs gebonden f 1,95; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6 jaar en ouder; geïllustreerd.

Inhoud: Als het gaat sneeuwen, moet Kees meehelpen de schapen binnen te halen. Een schaap loopt weg en Kees achtervolgt het. Daarbij komt hij te vallen en hij kan niet meer opstaan. Dan bidt hij, of de Goede Herder hem wil helpen. Een kunstschilder vindt hem en brengt hem thuis. Grootmoeder vertelt aan Kees, dat dit niet de Goede Herder was, maar dat Jezus ervoor heeft gezorgd, dat de kunstschilder hem vond.

Conclusie: Een prachtig boekje, goed verzorgd! Echt Van de Hulst! Kleurrijke illustraties. De kinderen zullen er van smullen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

IK EN BEPPIE, door W. G. van de Hulst jr.

Aantal blz. 45; 5e druk; prijs gebonden f 1,95; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Een poesje dat zich Cornelia noemt, vertelt op gezellige wijze haar avonturen. Ze woont in de gezellige kamer van tante Neeltje. Samen met de kachel.

Conclusie: Geen boekje om uit te delen voor het Kerstfeest van onze zondagsscholen. Godsdienstig zeer oppervlakkig. Een leuk verhaal op kinderlijke wijze verteld, dat wel, maar meer ook niet.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

Uitgaven van W. D. Meinema N.V. te Delft

DE GLAZEN STUITER, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 16; 3e druk; prijs inslappe omslag f 0,70; geill.; jongens- en meisjesboek, leeftijd 5—7 jaar.

Inhoud: Ze moeten schoolblijven, Jos en Wim, omdat ze tijdens de les naar een mooie stuiter hebben zitten kijken. Wims vader heeft in zijn speelgoedwinkel een bak vol van die glazen stuiters. En als Jos 's middags in de winkel op zijn vriendje staat te wachten, neemt hij één van die stuiters in zijn hand en stopt hem gauw in zijn zak, als hij merkt dat Jos' vader komt. Hij mocht immers nergens aankomen? Maar nu is hij

een dief. En wat een schrik, als hij straks ook nog de stuiter kwijtraakt. Midden in de nacht gaat hij zoeken op het grindpad. Vader en moeder merken het. En dan vertelt hij alles. Ook bidt hij om vergeving. En morgen zullen ze met z'n drieën naar Wims vader gaan. Op het grindpad glanst de stuiter in het licht van de maan.

Conclusie: Goed boekje. Geen eigenlijk kerstboek. Uitstekend geschikt voor onze kleintjes.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE NIEUWE JURK, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 24; 4e druk; prijs in slappe omslag f 0,85; geïll.; meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: Tineke krijgt een nieuwe jurk, waarmee zij gaat schommelen en zodoende er een scheur in maakt. Kees probeert wel de scheur wat dicht te krijgen, maar goed komt het niet en zou ze er nu wel mee naar de kerk kunnen gaan? Aan haar moeder vertelt ze het niet. Maar als het 's avonds gaat onwonen, wordt ze erg bang. Als moeder bij haar komt, biecht ze alles op. Moeder maakt haar jurk, zodat ze er mee naar de kerk kan.

Conclusie: Een leuk boekje voor de kleintjes met een godsdienstige strekking en opvoedkundige waarde.

Eindoordeel: aanbevolen.

VAN MAKES EN DE TOVERSCHAAR, door Rie Smaal-Meeldijk

Aantal blz. 24; 4e druk; prijs in slappe omslag f 0,85; geïll.; jongens- en meisjesboek, leeftijd 4—9 jaar.

Inhoud: Maks en zijn zusje zijn de kinderen van een kapper. In de kapsalon mogen ze niet komen, maar op een keer... Wat de gevolgen daarvan waren voor hond en poes, laat zich denken!

Conclusie: Een aardig kinderboekje, dat de hand houdt aan straf, berouw en gebedje om vergeving. Goed te gebruiken voor de jongere kinderen.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE TENT VAN PIET EN MIEKE, door Johan Hidding

Aantal blz. 24; 1e druk; prijs in slappe omslag f 1,—; geïll.; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6 jaar.

Inhoud: Piet en Mieke maken van een oud groen kleed en een oude wandelstok een prachtige tent. Ze halen kussens in hun tent een vaas met bloemen. Opa en moeder spelen het spel van de kinderen mee. Maar Piet is ongehoorzaam. Hij klimt in een boom om in een vogelnestje te kijken en valt er uit. Gelukkig kwam hij op een kussen terecht. Piet heeft er erg spijt van en weet 's avonds wie hij bedanken moet.

Conclusie: Een boekje voor de kleintjes. Godsdienstig aan de vlakke kant.

OM EEN EEKHOORN, door S. P. Akkerman

Aantal blz. 40; 4e druk; prijs in slappe omslag f 1,10; geïll.; jongensboek, leeftijd tot 10 jaar.

Inhoud: Hein was weg van een eekhoorn. Een kooi stond kant en klaar te wachten. Eerst verbood de boswachter hem er één te vangen. Later mocht het en 't lukte. Wat was Hein blij. Toch staat hij het af aan zijn zieke vriendje Willem. Wat was deze blij.

Conclusie: Een leuk boek. De stijl is goed verzorgd. Juist door het geven van wat je zelf graag hebt en houdt, wordt het een mooi Kerstfeest.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KLAAR IS KLAARTJE, door C. J. van Doornik-Lengkeek

Aantal blz. 30; 1e druk; prijs f 1,10 in slappe omslag; geïll.; meisjesboek, leeftijd 5—7 jaar.

Inhoud: Klaartje krijgt een nieuwe jurk, die ze mag dragen op het Kerstfeest van de kleuterschool. Als ze ziek wordt, wil ze van lapjes iets maken en omdat haar jurk toch te lang is, knipt ze er stukjes af. Gelukkig weet tante Tineke de schade te herstellen en kan Klaartje toch met de nieuwe jurk aan naar het Kerstfeest, waar ze een liedje moet zingen. Halverwege stopt ze en zegt: „Klaar is Klaartje!”

Conclusie: Een goed en grappig geschreven verhaaltje voor de kleintjes.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

JANNEMIENTJE, door Ina de Vries-van der Lichte

Aantal blz. 47; 6e druk; prijs gebonden f 1,60; meisjesboek, leeftijd 6 tot 8 jaar.

Inhoud: Het tuindersdochtertje Jannemientje is enig kind. Als

haar vriendinnetje Tineke een broertje krijgt, verlangt ze daar ook naar en bidt er om. Vlak voor Kerstfeest komt een arme koopvrouw langs en krijgt voor haar kindje van moeder kleertjes. Later op de dag ziet vader die vrouw op straat neervallen. Opname in het ziekenhuis is noodzakelijk. Dan nemen Jannemientjes ouders de verzorging van het kind op zich tot zijn moeder beter is. In zeker opzicht is Jannemientjes gebed dus verhoord.

Conclusie: Al is de Heere Jezus niet meer in de kribbe, niet meer op aarde, je kunt toch wel iets voor Hem doen door anderen, die in zorg verkeren, te helpen. Zeker verdient ook dit aspect aandacht, maar we hadden het liever wat uitgediept gezien. Gebruik van „Heer”.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

DE DOMINOSTEEN, door C. J. van Doornik-Lengkeek

Aantal blz. 46; 1e druk; prijs gebonden f 1,60; geïll.; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—8 jaar.

Inhoud: De Dominosteen is de naam van het huis waar twee tweelingen wonen, die allerlei kattenkwaad uithalen, vooral als moeder ziek is en als de jongens naar de kleuterschool gaan. Als er weer een tweeling wordt geboren, mogen alle kinderen mee naar de kerk om bij de doopplechtigheid te zijn. Vader verandert de dominostenen van dubbel-twee in dubbel-drie.

Conclusie: Een prachtboekje, vlot geschreven met goede strekking, zowel opvoedkundig als godsdienstig.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE VOGELTJES VAN HUMMELOORD,

door Jenny Slegers-Kwakkel

Aantal blz. 48; 4e druk; prijs gebonden f 1,70; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 5—8 jaar.

Inhoud: Fred leert op de chr. kleuterschool bidden. De kleuters sparen voor een kooi met parkiet voor de nieuwe kleuterschool. De slager, een kindervriend, geeft dit ten geschenke. De kinderen kopen dan een tweede parkiet. Ook vieren ze kerstfeest.

Conclusie: Jammer van dit niet onaardige boekje: het wordt ontsierd door enkele vreemde dingen. Zo b.v. aan Jan Willem onnodig meegeven van de huissleutel (blz. 18). Godsdienstig beslist niet goed te keuren. Behalve dat de kerstboom een grote rol speelt bij de kerstfeestviering, is vooral de kerstvertelling erg oppervlakkig.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

MIEKE ZEGT „JA”, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 190; 1e druk; prijs f 1,75 pocket; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 17 jaar en ouder.

Inhoud: Een meisje uit een druk gezin, dat daarbij gezinsverzorgster is. Wat ze meemaakt, trekt ze zich serieus aan en zou daardoor zelfs haar verloofde verliezen. Het komt echter goed. Zorgen zijn er rondom haar zusje Loekie, wier vriendschap met een jongen zorgen baart. Hieruit wordt zij bevrijd. Conclusie: Een werkelijk goed boekje, dat de dingen bij ons weet te brengen, en om een hart vraagt ter lezing. Dat is weldadig!

Eindoordeel: Helaas wegens de te hoge leeftijd niet aanbevolen.

INA VAN DE DOKTER, door Annie Sanders

Aantal blz. 46; 6e druk; prijs gebonden f 1,70; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 9—11 jaar.

Inhoud: Ina, dochttertje van een huisarts, geeft expres aan haar vader een verzoek om medische hulp niet door, omdat ze niet wil dat haar vader weggaat uit de gezellige kerstfeest thuis. Later blijkt het ziektegeval zeer ernstig te zijn. Ina's vader is erg boos en „straft” zijn dochter, hoewel alles tenslotte toch nog goed afloopt.

Conclusie: Boeiend verteld boekje, goed van taal, verzorgde stijl. Het verhaal doet gezocht aan, de godsdienstige strekking is wat oppervlakkig. Onjuist is de strafmaatregel, dat Ina niet naar de kerstfeestviering van de zondagsschool mag.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

APPIE KNAPT HET OP, door Wieland Wouters

Aantal blz. 56; 3e druk; prijs gebonden f 1,70; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 6—9 jaar.

Inhoud: Appie is de zoon van een veearts. Hij wil voor z'n verjaardag een mooie, grote verfdooos hebben, die hij in een etalage ziet liggen. Z'n wens wordt vervuld. Zijn oude slordige verfdoo knapt hij wat op en wil die aan zijn zieke vriendje Theo brengen. Moeder kijkt bedenkelijk. Na veel innerlijke strijd brengt hij Theo de nieuwe verfdooos. Nu is hij echt een held, zegt moeder.

Conclusie: Eenvoudig, kinderlijk boekje met wel wat onwaarschijnlijkheden. Weinig geestelijke diepgang.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

HUIZEN IN SCHERVEN, door Nel Veerman

Aantal blz. 192; 1e druk; prijs in slappe omslag f 1,75; geïll.; meisjesboek, leeftijd 15—20 jaar.

Inhoud: Frida (17), dochter van een Amsterdamse leraar, brengt de hongerwinter '44—'45 door in de Achterhoek. Op een boerderij ontmoet zij een onderduiker, die indruk op haar maakt. Ze bemerkt veel van illegaal werk. Als de bevrijding in april nadert, beleeft Frida spannende dagen met Evert. Na de volledige capitulatie gaan ze samen terug naar Amsterdam om, nu alles om hen heen in scherven ligt, een nieuwe toekomst op te bouwen.

Conclusie: Een interessant oorlogsboek, zoals er zo vele zijn gedrukt. Voor ouderen een levendige herinnering — of het de tegenwoordige jeugd erg zal boeien, is een vraag. Oom Henk verwacht op blz. 24 catechismus met Bijbel. Enfin, leerzaam is het boek zeker voor oudere meisjes, niet voor kinderen op de Z.S. het ontluikend geloof in zware tijden wordt niet vergeten.

Eindoordeel: warm aanbevolen voor b.v. leidsters op de Z.S.

DE BOOT IS LEK, door H. Hoogeveen

Aantal blz. 56; 2e druk; prijs gebonden f 1,80; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek.

Inhoud: Ondanks de waarschuwing van de ouders gaan de jongens spelen in een boot, die lek is. De boot drijft af en de jongens komen in levensgevaar. Tenslotte worden ze door een watervliegtuig gered.

Conclusie: Een mooi boekje. Kan voor jongens en meisjes. Spannend geschreven. Goed van taal en stijl. Godsdienstig en opvoedkundig in orde.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

MARIJKE, door Jeanette van Beilen

Aantal blz. 56; 4e druk; prijs gebonden f 1,80; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 6—9 jaar.

Inhoud: Tijdens het bosbessen plukken is Marijke verdwaald. Een vakantieganger, meneer Anton, vindt haar en brengt haar thuis. Later mag ze met deze meneer en zijn vrouw, in gezelschap van haar vriendin Riteke, naar een speeltuin. Daar sluit ze vriendschap met een Hongaars weesmeisje, aan wie zij haar pop geeft.

Conclusie: Fijn geschreven verhaal voor de jonge meisjes. Goede opvoedkundige strekking. Ook godsdienstig aanvaardbaar.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

JAN PETER EN DE KUKELHAAN, door A. J. Blonk-Quak

Aantal blz. 56; 2e druk; prijs gebonden f 1,80; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 7—9 jaar.

Inhoud: Jan Pieter, het zoontje van de kruidenier, bezorgt welkelijks een zak kippevoer bij een oude kapitein, die naast de kerk woont, maar nooit in de kerk komt. De kapitein heeft tien kippen en een haan. Deze haan bezorgt de kapitein en de koster nogal wat moeilijkheden, maar is ook de oorzaak van een goed contact tussen de kapitein en de koster en Jan Pieter en... de kapitein viert het Kerstfeest mee.

Conclusie: Een goed verteld verhaal, geschikt voor jongens van 7—9 jaar.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

ROOSJE EN JOEPIE, door Marianne Verhaagen

Aantal blz. 71; 1e druk; prijs gebonden f 2,05; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 5—7 jaar (2 verschillende verhalen).

Inhoud: Roosje en haar broer Pieter gaan in de vakantie kamperen. Ze bezoeken een jarige tante en gaan mee naar de stad, waar kleren worden gekocht. Roosje zegt dat de juffrouw jarig is en daarom mag ze haar nieuwe jurk aan. Aan de juffrouw en haar moeder bekend ze dat ze gejoekt heeft. Als ze jarig is krijgt ze een poppewagen en mag een aantal vriendinnetjes uitnodigen.

Koen wil graag witte muizen, maar krijgt een duif, die hij zelf tam mag maken. Wat goed lukt. Als hij ziek is, komt de duif Joepie zelfs bij hem zitten. Als hij naar oma en opa gaat mag de duif mee. Opa maakt een timmerkist voor hem.

Conclusie: Vriendelijke verhaaltjes. Kleinere kinderen zullen ze wel kunnen waarderen. Het godsdienstig element is er vrij ongekunsteld in verweven. Liefde tot het dier kan er door aangeweekt worden. Dit laatste is vooral de verdienste van dit boekje.

Eindoordeel: aanbevolen.

ANNELOT KRIJGT ZWEMLES, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 48; 1e druk; prijs gebonden f 2,05; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 6—10 jaar.

Inhoud: Annelot is vreselijk bang geworden voor diep water, omdat ze onverwacht in het diepe bad geduwd is. Daarom durft ze eerst geen zwemles te nemen, maar de geschiedenis van Tamu, het negerjongetje, helpt er haar overheen.

Conclusie: Tamu vond kracht en moed in zijn gebedje; dat wil Annelot ook. En dat is een mooie trek in dit boekje! Het laatste gedeelte van de redding van Jobje samen met Annelots hond is wat ongeloofwaardig.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE LEGE MAND, door H. Hoogeveen

Aantal blz. 79; 1e druk; prijs gebonden f 2,15; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: In het gezin van boer Westra hebben ze een zwaan, Dorus, als huisdier. Er komt een stuk over in de krant en vader en zoon Kees komen zelfs met Dorus op de t.v. Groot is hun schrik, als Dorus op een avond weg is en weg blijft. Overal wordt gezocht, soms met levensgevaar, maar tevergeefs. En geen wonder, want Dorus blijkt doodgeschoten te zijn door Zwarte Germ, een stroper. Gelukkig krijgen ze een nieuwe zwaan, Dorus II.

Conclusie: Het boek wil dierenliefde aankweken. De schrijver doet dat op een boeiende manier. De kinderen zullen het boek in één ruk uitlezen! Positief is ook, aan het eind, het vergeven van de stroper. Jammer is de ruime plaats die de t.v. inneemt. Een fout staat op blz. 68: „verfromfraaide” i.p.v. verfromfaaide vleugels.

Eindoordeel: aanbevolen.

SPORTYAK IN NOOD, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 80; 1e druk; prijs gebonden f 2,15; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Hans en Peter wonen in Delft aan de Schie. In een stormnacht horen ze een verdacht geluid, terwijl hun hond Friso begint te blaffen. Na korte tijd menen ze een paar mensen te zien, wat hun verdacht voorkomt. Ze zeggen niets, maar als ze horen, dat hun sportyak is versjouwd en die van hun burens is verdwenen, beginnen ze met behulp van Friso te „speuren”. Ze komen terecht bij een oude schuit aan de kade van Calv. In donker gaan ze er met hun sportyak op uit. Terwijl ze op de schuit zijn komen twee inbrekers hun buit, die ze daar verstoep hadden (f 20.000 aan juwelen) ophalen. Ze ontsnappen op het nippertje, waarschuwen de politie en de inbrekers worden gepakt.

Conclusie: Een soort detective-verhaal van „detectives in spé”. Wel wat wonderlijk voor twee lagere-schooljongens! Wat ál te fantastisch! Wel vol spanning en vlot geschreven. Geen kerstboekje.

Eindoordeel: matig aanbevolen.

SLEUTELKIND, door Martha Marijs-Visser

Aantal blz. 78; 1e druk; prijs gebonden f 2,15; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 8—10 jaar.

Inhoud: Moeder gaat een familiebezoek afleggen en geeft de huissleutel aan haar dochtertje Ineke, die dat erg fijn vindt. Moeder wordt aangereden en komt in het ziekenhuis terecht. Vader en de vier kinderen moeten zich nu zelf proberen te redden. Gelukkig komt er na enkele dagen een gezinsverzorgster. De laatste schooldag voor de Kerstvakantie spijbelt Ineke. Ze koopt een plant voor haar moeder en brengt die zelf naar het ziekenhuis. Thuis zijn ze erg ongerust. Pas 's avonds laat wordt vanuit het ziekenhuis opgebeld dat ze daar is. Ze wordt door haar vader opgehaald.

Conclusie: Aardig verhaaltje. Goed van taal en stijl. Vlot verteld. Ook het christelijk element is er op een verantwoorde wijze in verwerkt.

Eindoordeel: aanbevolen.

PECH GEHAD, LIKE!, door Liesbeth Lems

Aantal blz. 94; 1e druk; prijs gebonden f 2,45; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Like kan heel goed zwemmen, maar voordat ze werkelijk grote prestaties kan leveren, wordt ze ziek. Via de radio komt ze in contact met Margriet Wijnja, een meisje uit een weeshuis, dat al bijna een jaar in een kinderziekenhuis verblijft. Like en Margriet worden ongedacht en onverwacht „zusjes”.

Conclusie: Een boeiend geschreven meisjesboek, dat heel goede trekken heeft, o.a. het laten voelen van de voorrechten die je hebben kunt, en Gods leiding in het leven. Jammer van het kerstspel in de kerk aan het slot.

Eindoordeel: aanbevolen.

BIANKA EN DE STRAATJONGENS

door Gerda van der Hout

Aantal blz. 95; prijs gebonden f 2,45; geïllustreerd; meisjesboek, leeftijd tot 8 jaar.

Inhoud: Bianka komt met haar ouders vanuit een woonwagenkamp in de stad te wonen in een smalle kinderrijke straat. Eerst wordt zij door de andere kinderen niet geaccepteerd, maar later wel. Bruin, haar hond, loopt weg en nu gaat Bianka hem zoeken in het woonwagenkamp en in het bos, maar zij vindt de hond niet en verdwaalt in het bos. De clown van het woonwagenkamp vindt Bianka en brengt haar weer thuis, tot grote blijdschap van haar ouders en de bewoners van de hele straat.

Conclusie: Een goed opvoedkundig boekje.

Eindoordeel: aanbevolen.

DIE VRINDEN VAN BOBBE, door Phia van den Berg

Aantal blz. 112; 2e druk; prijs gebonden f 2,70; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 8—12 j. zal bedoeld zijn, maar klopt niet.

Inhoud: Als landbouwdeskundige trekt Bobbe's vader naar Pakistan met het gezin. 't Is een heel andere wereld, waarin zij terecht komen. Scherpe tegenstellingen tussen rijk en arm, een reeks van allerlei avonturen rijgt zich aan.

Conclusie: Een boekje, dat zeer beslist niet kan worden uitgeleend aan onze kleinen.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

HART TEGEN HARD, door H. te Merwe

Aantal blz. 120; 3e druk; prijs gebonden f 2,85; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek.

Inhoud: Geheime samenkomsten worden gehouden om zo een Bijbelse prediking te kunnen beluisteren. De „rooms-gezinden” zijn er echter op uit dit te verhinderen. „Verspieters” kijken goed uit. Bijna hadden ze Sinjeur Houtcooper en een dominee te pakken. Uitkomst brengt de verovering van de stad, waardoor ze vrijheid krijgen om God te dienen overeenkomstig Zijn Woord.

Conclusie: Dit boekje vertelt er op een spannende manier van, hoeveel het heeft gekost om te kunnen preken en naar de kerk te gaan zonder dat je hierom vervolgd wordt. Wij vinden dit

meestal al te vanzelfsprekend. Ondanks de vervolging, waar dit verhaal van vertelt, toch geen haat bij hen, die de prediking van de Hervorming voorstaan, maar geweldige naastenliefde. Dit boekje boeit van het begin tot het eind, zodat kinderen het graag zullen lezen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

BRAZILIAANSE EXPEDITIE, door H. Henszen Veenland

Aantal blz. 141; 2e druk; prijs gebonden f 3,—; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Drie Nederlanders maken een expeditie naar Brazilië en huren een tolk met zes dragers. De tolk gaf een valse naam op en blijkt iets op zijn kerfstok te hebben. Een gewonde moet terug gedragen worden en de rest wordt overvallen door een mierenplaag. Iedereen vlucht en de tolk wordt gewond. Hij wordt door anderen gered. De Hollanders spreken met hem over zonde en berouw en wijzen hem de weg naar Christus. Conclusie: Een mooi boek voor oudere jongens. De avonturen zijn leerzaam en tijdens de expeditie worden er goede gesprekken gevoerd met godsdienstige strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DANNY GREEN EN DE INDIANEN,

door H. Henszen Veenland

Aantal blz. 128; prijs gebonden f 3,—; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Danny Green leeft eenzaam tussen de Indianen. Als pelsjager komt hij zo af en toe met hen in contact gedurende zijn tochten, maar vertrouwen doet hij hen niet. De familie Dillon staat hier anders tegenover en probeert hem van deze gedachten af te brengen. Bij een ongeluk in een onweersbui leert Green de Indianen anders kennen en waarderen en gaat hij zich heel anders tegenover hen opstellen. Dan wordt de „blanke man” een broeder van de kleurlingen.

Conclusie: Bijzonder boeiend is dit verhaal verteld, zodat het door de jongens graag gelezen zal worden. De „liefde tot de naaste” wordt duidelijk naar voren gebracht in dit boekje, wat ook met zich meebrengt, dat we mensen met een andere achtergrond en met een andere kleur als onze naaste behandelen. Het gemis in dit boekje is, dat deze liefde tot de naaste niet meer inhoud krijgt vanuit de liefde tot God. Deze lijn missen we toch wel in dit overigens heel mooie boek. Daarom aarzelen we iets met onze aanbeveling als „Kerstboekje”.

Eindoordeel: aanbevolen.

PELSJAGERS EN GOUDELVERS,

door H. Henszen Veenland

Aantal blz. 127; 2e druk; prijs gebonden f 3,—; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Fred Jones, de hoofdpersoon, loopt lange tijd met de gedachte rond zijn baas na een ruzie te hebben „vermoord”. Deze gedachte drukt een stempel op zijn leven en houding, als hij goudzoeker en later pelsjager is. Bill Boyd, een pelsjager, neemt hem bij zich in huis. Deze Boyd is een christen en schaamt zich niet om hiervan te getuigen, ook tegenover Fred, wiens leven hierdoor later sterk verandert, vooral als hij te horen krijgt dat hij zijn vroegere baas niet heeft „vermoord”. Conclusie: Een zeer positief christelijk boek.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KERK IN DE WOESTIJN, door H. te Merwe

Aantal blz. 160; 1e druk; prijs gebonden f 3,50; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 11 jaar en ouder.

Inhoud: Met de kerk wordt bedoeld de Hugenotenkerk in Frankrijk (17e eeuw). Ds. Claude Ponton is, als Fransman, in Lausanne (Zwitserland) opgeleid. Hij komt langs sluipwegen zijn vaderland binnen en reist van plaats tot plaats om Gods Woord te verkondigen en de gemeenten te verzorgen. Al deze omzwervingen en de vele gevaren leidden ten laatste tot gevangenneming en de dood. Toch heeft God zijn dienstknecht niet tevergeefs laten arbeiden, want Henry Mortier een jonge Hugenoot, staat gereed om ds. Ponton op te volgen. Conclusie: Op historisch goed verantwoorde wijze laat de

schrijver deze tijd duidelijk voor ons herleven. In moeite en zorg is God nabij en Hij waakt over Zijn kerk en volk. Hij is het ook, die getrouw maakt tot de dood. Godsdienstig en op-

voedkundig, ook stijl en taal, in orde.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

Uitgaven van N.V. Drukkerij-uitgeverij „De Banier” te Vianen

AREND JANSZ., door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 74; prijs in slappe omslag f 2,45; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12 jaar.

Inhoud: Arend Jansz., enige zoon, wil beslist naar zee. Zijn moeder vooral ziet veel gevaren. Nu, die beleeft hij dan ook wel, als hij met zijn ooms schip als scheepsjongen tenslotte toch meevaart. In Nieuw-Amsterdam (New York) verbrandt het schip, de lading blijft behouden. Genoodzaakt bouwen ze een nieuw schip en komen na 2 jaar toch behouden in Den Helder terug. Zijn ouders hadden de moed op weerzien eigenlijk al opgegeven.

Conclusie: Dit boekje laat ons iets uit de Vad. Gesch. zien. Het schip de Tijger is onder de straten van New York teruggevonden, in 't moeras weggezaakt. We zien de ontzaglijke gevaren, waaraan de mannen van de grote vaart blootstonden; hoevelen kwamen niet terug. De karakterbeschrijving, vooral van de scheepsjongen, is niet sterk. Verder is 't boekje wel aan te bevelen, de strekking is goed.
Eindoordeel: aanbevolen.

DE VRIJHEID TEGEMOET, door B. Florijn

Aantal blz. 82; prijs gebonden f 2,45; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 8—12 jaar.

Inhoud: Aart Dercksen dient in het leger van Prins Willem van Oranje. Zijn ouders wonen in Utrecht en zijn bang dat Aart in de strijd gesneuveld is. Als de Franse admiraal Utrecht uit is dan komt het leger van Oranje ook naar Utrecht en daarmee ook Aart. Er heerst nu grote blijdschap in het gezin en gaan zij samen daarvoor de Heere danken.

Conclusie: Een aardig geschiedkundig boek, evenwel wat verward.
Eindoordeel: matig aanbevolen.

RUMOER IN DE EKSAMENKLAS, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 79; 1e druk; prijs f 2,45 pocket; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 11—15 jaar.

Inhoud: Wim Verburg zit in de vierde klas van de mulo, waar een leraar zo wordt geplaagd, dat hij overspannen raakt. De klas biedt excuus aan en nadien is deze leraar erg geliefd. Wim redt een man die met zijn auto te water is geraakt. Dat is een directeur van een groot bedrijf en Wim mag na zijn examens bij hem komen werken. Met zijn vrienden ontdekt Wim dat de fuiken van zijn vader worden gelicht en ze zorgen, dat de schuldige wordt gestraft.

Conclusie: Een spannend en goed verhaal, opvoedkundig juist en met goede godsdienstige strekking.
Eindoordeel: warm aanbevolen.

HET GEBEURDE VOOR HET KERSTRAPPORT,

door T. Mateboer

Aantal blz. 92; 1e druk; prijs f 2,45 pocket; jongensboek, leeftijd 11—14 jaar.

Inhoud: Twee jongens, Sijmen en Gert, nemen wraak op een leraar, die hen een één heeft bezorgd. Ze zetten een stropop voor z'n deur en bellen aan. Ook verandert Sijmen z'n cijfers in het notitieboekje van een leraar, maar laat daarbij z'n vulpen liggen. Als er met een spons in de klas wordt gegooid, krijgt Sijmen de schuld en wordt van school gestuurd. Als de jongens aan de natuurwachter Peurs alles hebben verteld — na een barre tocht over het ijs, waarbij Peurs en een leraar hun leven aan de jongens te danken hebben — komt tenslotte alles weer terecht.

Conclusie: Een verhaal met de nodige spanning. De kwa-jongensstreken gaan soms wel erg ver. Aan de natuur wordt de nodige aandacht besteed. Het verkeerde gedrag van de jongens wordt door de schrijver wel in bijbels licht gezien.

Eindoordeel: aanbevolen.

WIE IS MIJN MOEDER?, door A. G. Eggebeen

Aantal blz. 80; prijs f 2,45; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12—14 jaar.

Inhoud: Joop Visser, een Uloër, beleeft met zijn vriend Wim allerlei avonturen. Toen hij nog geen jaar was is zijn moeder door een auto-ongeval omgekomen. Hij weet niet dat de zuster van zijn moeder zijn tweede moeder is. Expres werd dit voor hem verborgen gehouden. Door loslippigheid van Wims moeder en een driftige uitval van Wim zelf, komt Joop achter de waarheid. Hij heeft heel wat te verwerken.

Conclusie: Paedagogisch-psychologisch een zwak boekje. Waarom zo angstvallig gezweven over het verleden en dan nog wel zo lang? Erg onwaarschijnlijk. Niet zo'n vlotte stijl. Wel ernstig bedoeld, maar niet zo geslaagd.
Eindoordeel: matig aanbevolen.

DE BELEVENISSEN VAN JAAP BLOK,

door B. J. van Wijk

Aantal blz. 115; 1e druk; prijs f 2,45 pocket; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Jaaps moeder is gestorven. Het gezin gaat uiteen en Jaap komt bij oom Floor op een woonark. Oom Floor is visser en jager. Jaap beleeft heel wat en komt zelf in gevaar door een stroper. Uiteindelijk komt Jaap weer terug in het gezin, waar een goede 2e moeder het gehele gezin weer als een eenheid verzorgt.

Conclusie: Een mooi spannend boek. Jongeren en ook ouderen zullen het graag lezen. Ook godsdienstig is het in orde. Taal en stijl is goed, al komt in de gesprekken der ouderen wel eens een wat moeilijke zin voor.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

PIET VAN STORMVELD, door Jac. Overeem

Aantal blz. 99; prijs f 2,45 in slappe omslag; jongensboek, leeftijd 10—12 jaar.

Inhoud: Dit boekje vertelt van Piet van Stormveld, die een niet al te beste indruk maakt. Niet al te mooie streken haalt hij uit. Zodoende komt het tot een breuk met zijn vriend Henk, die een veel braver indruk maakt. Na een ongeluk van Piet komt deze jongen en heel de familie tot inkeer.

Conclusie: Dit boekje maakt een heel degelijke indruk. Wat nog niet zeggen wil, dat het nu juist zo geschikt is voor kinderen om te lezen. In dit boekje wordt wel erg met een zwart-wit tegenstelling gewerkt, van alles wordt er in overhoop gehaald, wat als zonde en verkeerdigheid wordt aangeduid en goede daden als evangeliseren onder kinderen door middel van iets als een soort Zondagsschool naar voren gebracht. Het wordt er allemaal net iets te dik opgelegd, zodat weinig kinderen zich er in zullen herkennen en er een boodschap uit mee zullen nemen. Erg jammer, want de schrijver bedoelt het goed. Ook de woordkeus in een boekje voor kinderen in het jaar 1970 is nu niet steeds zo gelukkig gekozen.

Eindoordeel: niet aanbevolen.

HELDEN VAN VALENCIÏN, door B. Florijn

Aantal blz. 92; 1e druk; prijs in slappe omslag f 2,45; geïll.; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—14 jaar.

Inhoud: Een kroniekachtig verhaal over de vervolgingen in de Zuidelijke Nederlanden in de 16e eeuw. We maken kennis met Volkertsz., een marskramer, vurig aanhanger van de „nye leere". Het beleg van Valenciën wordt beschreven en de terechtstelling van Guido de Brès en Pérégrin de la Grange.

Conclusie: Een goed jongensboek, ook voor meisjes leesbaar. Taal en stijl uitstekend. Wat veel historische informatie kenmerkt het boekje, daarom vooral: leerzaam.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

AUKE SWART, DE ZWERVELING, door B. Florijn

Aantal blz. 98; 1e druk; prijs f 2,45 pocket; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12—16 jaar.

Inhoud: Het rampjaar 1672; beschrijving van de strijd op zee (slag bij Solebay), Tolhuis bij Lobith, Aardenburg en Sluis, bezetting Utrecht door Lodewijk XIV, ontzet van Groningen, enz. Hier en daar iets over Auke, de wees, die door middel van Aart tot bekering komt en sterft na een ontroerend sterfbed, waar ds. van Lodensteyn op Christus' bloed wijst.

Conclusie: Een historisch verhaal, dat de grotere jongens zal boeien door veel interessante bijzonderheden. Wel éézijdig wordt de „God van Nederland” gepromoveerd. De gruwel van de oorlog zal gevoelige kinderen doen sidderen. De lijn der geschiedenissen wordt vaak onderbroken door later plaats gehad hebbende gebeurtenissen. Vrij ouderwets, nogal drukfouten.

Eindoordeel: aanbevolen.

WENDELMOET VAN MONNIKENDAM,

door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 55; 2e druk; prijs gebonden f 3,55; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: De schrijver vertelt aan de kinderen de overgang van Wendelmoet naar de „nieuwe leer”. Haar optreden daarna als een vrome vrouw. Haar gevangenneming. Eerst opgesloten in de gevangendoort, later in het kasteel te Woerden. Zij volhardt tot het einde en moet dit met haar leven bekopen (brandstapel).

Conclusie: Een boek, waarin onze jongens en meisjes geconfronteerd worden met de geloofsvervolgung. Ik dacht dat dat een goede zaak is, opdat wij niet vergeten wat God in de historie van onze kerk en ons land gedaan heeft.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

SPANNINGEN OP DE „ESEK”

door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 1e deel 107, 2e deel 99 blz; prijs f 4,75 in slappe omslag; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 13—15 jaar.

Inhoud: Freek Schuurman en Karel van der Horst gaan enkele weken bij Freeks vader in de molen werken en maken daarbij van alles mee. Schipper Luteijn en zijn knecht Kors komen koren brengen. De jongens mogen een week meevaren. Eerst genieten ze, maar dan komen er rechercheurs aan boord, die een pakje verdovende middelen vinden. Schipper Luteijn wordt gearresteerd, doch weet van niets. Later wordt de schipper, die, naar blijkt niets met de zaak uit te staan heeft, weer losgelaten. De afloop van de historie vernemen we niet.

Conclusie: Dit boek, misschien ook niet als zondagsschoolboekje bedoeld, grijpt veel te hoog. Er staan echt te moeilijke dingen in. Het boekje kan alleen uitgereikt worden aan zondagsscholen met oudere leerlingen. Het 2e deel van het boekje is gemakkelijker te begrijpen. De strekking van het boek is goed.

Eindoordeel: matig aanbevolen voor de oudste leerlingen.

HENRI LAROCHE, door Johannes.

Aantal blz. 214; 1e druk; prijs f 4,75 pocket; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, boven de Z.S.leeftijd.

Inhoud: Een verhaal uit de tijd van de vervolging van de Hugenoten in Frankrijk. De predikant Froiseaux komt evenals de jonge Henri Laroche als slaaf op de galeien terecht, maar beiden worden wonderlijk gered en gaan naar Genève.

Conclusie: Een spannend verhaal, dat de verschrikking van de geloofsvervolgung en de grote liefde voor de naaste duidelijk tekent. Taal en stijl zijn voor kinderen niet altijd even gemakkelijk te volgen.

Eindoordeel: aanbevolen voor ouderen.

TUSSEN SCHEMER EN AVONDTIJ,

door J. H. R. Verboom

Aantal blz. 109; prijs gebonden f 6,15; geschikt voor ouderen.

Inhoud: Dit boek wordt aangekondigd als een „bundel verhalen”. Het zijn echter slechts „schetsen of flitsen”. Geen

verhaal is echt af. Het eerste heet: De bekering van Uijtze Heerema, maar is helemaal geen bekering. Ook de andere verhalen zijn slecht gecomponeerd en zeker niet uitgewerkt. Niet af.

Conclusie: De taal is niet kinderlijk. Het boek laat zich niet vlot lezen. Het zal de kinderen niet aanspreken. Zelfs voor ouderen zal het vaak een onbevredigend gevoel achterlaten en kan de vraag rijzen: wat heeft de schrijver nu eigenlijk bedoeld? Voor onze kinderen en ons doel:

Eindoordeel: niet aanbevolen.

HET HOL OP DE HEI, door G. van Essen

Aantal blz. 180; 1e druk; prijs gebonden f 7,—; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 9—13 jaar.

Inhoud: Kees Valk mag gaan logeren bij boer Verberg in Gelderland. Daar ontmoet hij zijn broer Gerard, die ondergedoken is. Hij beleeft er van alles: slapen in een hol op de hei, een bombardement, een brand. Als hij weer thuis is praat hij zijn mond voorbij over Gerard tegenover een vriendje, wiens vader N.S.B.-er is. Gerard moet een ander adres gaan zoeken om onder te duiken. Na allerlei belevenissen op hongertochten komt de bevrijding in 1945.

Conclusie: Een prachtig en spannend jongensboek. Duidelijke beschrijving van toestanden en sfeer in 40—45. Godsdienstig goed. Beschrijving goed. Inconsequente spelling: „coupé” (p. 36), „koupee” (p. 39) en „coupee” (p. 151).

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HIJ WAS VAN GELDERSBLOED, door Jac. Overeem

Aantal blz. 203; prijs gebonden f 7,20; jongens- en meisjesboek, voor ouderen.

Inhoud: Gerard Wouters, de zoon van een keuterboertje, gaat werken op de boerderij van Van Velden. Hij is ijverig en valt wel bij de boer in de smaak. Vrouw Van Velden is een gelovige vrouw. Ook ontmoet Gerard opoe Steenhart, een moeder in Israël. Gerard merkt, dat hij verliefd wordt op de enige dochter van de grote boer Van Velden. Gerard gaat dan weg en trouwt later met een ander.

Conclusie: Het verhaal is niet boeiend, de schrijver vergeet soms, dat hij toestanden van 80 jaar geleden beschrijft. De sfeer in het boek doet gekunsteld aan en is niet natuurlijk. De godsdienstige zin van het boek is goed, maar geschreven in de toon van de gezelschappen. Daarom een boek voor ouderen.

Eindoordeel: voor onze jongens en meisjes maar matig aanbevolen.

SIMON GIEKE, DE KETTER VAN SCHERPENISSE,

deel II, naar een oud dagboek door Mehavor

Aantal blz. 208; 4e druk; prijs gebonden f 7,80; jongensboek, leeftijd 12—15 jaar.

Inhoud: De strijd om vooral godsdienstige vrijheid van een minderheid van Zeeuwse Geuzen tegen de Spaanse overmacht. In deze harde, bloedige strijd treedt de hoofdfiguur Simon Gieke duidelijk op de voorgrond. Bij een massale aanval van de geuzen op het eiland Tholen moeten ze zich met zware verliezen terugtrekken. Simon Gieke wordt gewond en sterft enige dagen later.

Conclusie: Het verhaal op zichzelf is beslist boeiend, hoewel soms te dramatisch. Strekking duidelijk godsdienstig. Wat dat betreft een degelijk boek. De stijl past wel in de sfeer van het verhaal, maar de taal is niet altijd even begrijpelijk voor jonge mensen en voor de doorsnee zondagsschooljeugd wellicht bezwaarlijk.

Eindoordeel: aanbevolen.

HET LICHT SCHIJNT IN DE DUISTERNIS,

door T. Mateboer

Aantal blz. 179; 1e druk, prijs f 7,25 gebonden; jongensboek, leeftijd 10—18 jaar.

Inhoud: Episode van de strijd der Waldenzen rondom een jonge Waldens Paul Bastie.

Conclusie: Geeft goed inzicht in de historie van de Waldenzen. Spannend en boeiend tot het eind. Pedagogisch en

psychologisch zeer goed. Godsdienstig zeer goed en leerzaam. Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE KLEINE VROUW, door Alan Burgers

Aantal blz. 302, 1e druk; prijs f 7,50, in slappe omslag; niet geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 14 jaar en ouder.

Inhoud: Dit boek is uit 't Engels vertaald en bevat de geschiedenis van Gladys Aylward. Dit weesje dat dienstbode was, gevoelde een sterke roeping het Evangelie te verkondigen. Ze heeft dat gedaan en is na veel moeilijkheden in China terecht gekomen. Daar heeft ze met nog een bejaarde christin bij elke gelegenheid getuigd voor Christus. Begonnen met een herberg als nachtverblijf kreeg ze daar de gelegenheid het Woord te brengen. Door aanvallen van de Jappen heeft ze veel offers gebracht en veel geleden toen ze met ± 100 kinderen vluchtte.

Conclusie: Een heel mooi verhaal; dit boek zal graag gelezen worden, maar is voor kinderen niet geschikt. Misschien boven de 14 jaar kan 't gelezen worden. Wel zouden we dit boekje aan willen bevelen aan leiders en leidsters van de zondagsscholen die dikwijls met de Kerst ook een aandenken ontvangen dit boek te geven. Voor deze zal het vooral voor jongeren heel leerzaam zijn en hen tonen wat een christin, ook al werkt ze alleen, voor de zaak van Christus kan doen. Eindoordeel: Aanbevolen als goede lectuur voor leiders en leidsters van de zondagsschool, doch niet voor de leerlingen.

AFGEWENDE ONDERGANG, door H. te Merwe

Aantal blz. 244; 1e druk; prijs f 7,80 gebonden; jongens- en meisjesboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Verhaal uit het rampjaar 1672. Het brengt ons in het geïndeerde gebied van de Alblasserwaard: Blokland, Noordeloos en omgeving. Hoofdpersoon is de boerenzoon Teeuw Korevaar, die onder de invloed komt van de „profeet“ Baltus Muijs uit Goudriaan, die het eindoordeel over de wereldpredikt. Teeuw laat er zelfs zijn meisje, Swaentje Claessen, voor lopen; in het gezicht van het gericht trouw je r. et. Maar Baltus Muijs vindt de dood en zijn profetieën komen niet alle uit. God schenkt op veroortmoediging en bekering uitredding. En tussen Teeuw en Swaentje komt het goed.

Conclusie: Prachtig boek over een der belangwekkendste episode uit onze rijke historie. We lezen van sterfte onder mensen en vee, van ontberingen en angsten, van straf en uitredding, van afkering en bekering. Een boek van vormende waarde en positief christelijke geest. De „tekening“ van Muijs bevredigt met niet helemaal, niettemin wens ik dit boek in handen van velen, zowel van onze opgroeiende jongen als van volwassenen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

DE BOUWMEESTER EN ZIJN BRUID, door P. de Zeeuw J.Gzn.

Aantal blz. 126; 1e druk; prijs gebonden f 8,10; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10—13 jaar.

Inhoud: Maarten Gevaerts verliest zijn ouders op zeer jeugdige leeftijd. Hij komt nu in een klooster, waar pater Clement zich met zijn opvoeding belast. Maarten wil bouwmeester worden. Als er in Utrecht een kerk gebouwd moet worden maakt hij een ontwerp. Op zijn reis naar Utrecht ontmoet hij een bouwmeester die een veel beter ontwerp heeft gemaakt. Maarten steelt en verbrandt dit ontwerp. In Utrecht draagt men hem op de Dom te bouwen. Nu zal hij over een paar jaar met Maria, de dochter van de smid, kunnen trouwen. Door het bedrog van Jelles de marskramer die hem vertelt dat Maria in een klooster is gegaan, raakt hij aan de drank. Na 20 jaar komt dit bedrog uit en kan hij toch met Maria trouwen, maar een ander bouwt de Dom af.

Conclusie: Een verhaal met de nodige spanning. Taal en stijl zijn behoorlijk. Een bezwaar is m.i. dat de voorspellingen van een heks zo nauwgezet uitkomen, terwijl telkens blijkt in het boek dat ze niet anders doet dan liegen en bedriegen.

Eindoordeel: aanbevolen.

DE MEESTER UIT „DE GECROONDE PASSER“, door H. te Merwe

Aantal blz. 148; 1e druk; prijs f 7,90 gebonden; geïllustreerd; jongens- en meisjesboek, leeftijd 10 jaar en ouder.

Inhoud: Meester Pauwaert drukt en verkoopt „ketterse“ boeken in Antwerpen, ± 1521. Zelfs aan Augustijner monniken, die Lutherse geschriften waarden. De plakaten worden strenger. Bij een huiszoeking worden de verboden boeken gevonden. Mr. Pauwaert wordt veroordeeld tot boete, te-kaakstelling en huisarrest. Z'n boeken worden verbrand. Bij een tweede huiszoeking door verraad van een huichelende Minderbroeder wordt hij verbannen en begint in Arnhem een nieuwe drukkerij.

Conclusie: Een spannend boek uit de begintijd van de kerkhervorming in de Nederlanden. Het leert de kracht en gehoorzaamheid des geloofs kennen, maar ook de haat van de vijanden der Hervorming.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

GUSTAAF ADOLF EN ZIJN KOERIER, door T. Mateboer

Aantal blz. 240; 1e druk; prijs gebonden f 8,90; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Jan Staalman voer op het schip „De Maagd van Holland“ naar een haven aan de Oostzee in Noord-Duitsland. Daar stelt hij zijn schip en zichzelf ter beschikking van koning Gustaaf Adolf van Zweden, die rond 1630 de strijd aanbod tegen de roomse legers van Tilly en Wallenberg, voor de vrijheid van de Duitse protestanten.

Conclusie: Een boek vol historische gegevens en daarom voor de oudere jeugd zeer leerzaam. Duidelijk is ook de afhankelijkheid, waarmee de strijd voor de vrijheid van godsdienst gestreden werd.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

KAPITEIN VAN DE BOSGEUZEN, door H. te Merwe

Aantal blz. 306; 1e druk; prijs gebonden f 8,10; geïllustreerd; jongensboek, leeftijd 12 jaar en ouder.

Inhoud: Het boek bestaat uit twee delen, waarvan het eerste handelt over de jaren 1566—1567 en waar de hagepreken en de beeldenstorm breedvoerig worden beschreven. Ook enkele terechtstellingen van gelovigen worden ons niet bespaard. Het tweede deel speelt zich af in 1572 en we worden bepaald bij het leven van de bosgeuzen die vechten voor vrijheid van godsdienst en voor verlossing van het Spaanse juk. Het geheel speelt zich in België af rond de stad Oudenaarde.

Conclusie: Een mooi geschiedkundig boek. Soms is het verhaal nogal wreed als het beulswerk wordt beschreven, maar het geloofsgetuigenis is voor oudere lezers ontroerend. De stijl is wat langdradig en er komen vaak archaïsmen voor. Voor jongens die van geschiedenis houden is dit een mooi boek. Voor onze oudste leerlingen is ons

Eindoordeel: warm aanbevolen.

HERR KANTOR, door Barend de Graaff

Aantal blz. 240; prijs gebonden f 9,25; jongens en meisjesboek, leeftijd 12, 13 jaar en ouder.

Inhoud: Rudolf, de zoon van een eenvoudige schoenmaker, heeft twee vijanden, Heinz en Filip, de zonen van de burgemeester. De vader van Rudolf is godvrezend (Luthers). Geen christen van het woord, maar van de daad. Hij laat duidelijk deze twee werelden zien aan zijn kinderen: voor of tegen Christus. Rudolf vindt Klara van de burgemeester heel aardig, maar zij zal nooit zijn vrouw worden. Hij arm, zij rijk. En toch wordt het een paar.

Conclusie: Een boek door Barend de Graaf heel fijn geschreven. De stijl is verzorgd. Het boeit van het begin tot eind. Het is een christelijk boek in de goede zin van het woord. Het is alleen voor de oudste leerlingen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.